

2008 balandžio 30

Nr. 8 / 296

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

ISSN 1392-6098

Bažnyčios žinios

Popiežius

Popiežius Benediktas XVI KREIPIMASIS Į JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS GENERALINĘ ASAMBLĖJĄ	2
KREIPIMASIS Į JUNGTINIŲ VALSTIJŲ VYSKUPUS NEKALTOJO PRASIDĖJIMO NACIONALINĖJE ŠVENTOVĖJE	5
KREIPIMASIS Į KATALIKŲ PEDAGOGUS VAŠINGTONO KATALIKIŠKAJAME AMERIKOS UNIVERSITETE	8
KALBA PER TARPRELIGINĮ SUSITIKIMĄ POPIEŽIAUS JONO PAULIAUS II KULTŪROS CENTRE	10

Bažnyčia Lietuvoje

Atsinaujinimo diena	12
Maldos už pašaukimus savaitė Kauno kunigų seminarijos bažnyčioje	13
Kunigystės šventimai	14
Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas	15
Marijos apsišventinimo jubiliejinių metų išskilmės Kanadoje	17
Renginiai gyvybei puoselėti Šiauliuose	18

Homilijos

DVASIA VIENIJA Sekminės	19
TREJYBĖS PĖDSAKAI Švenčiausioji Trejybė (A)	20

Bažnyčia pasaulyje

Benedikto XVI kelionė į JAV	21
-----------------------------	----

Popiežius Benediktas XVI

Kreipimasis į Jungtinių Tautų Organizacijos generalinę asamblėją

Niujorkas, balandžio 18 d.

[Popiežius iš pradžių kalbėjo prancūziškai]

Pone Prezidente,
Ponios ir ponai!

Savo kreipimosi į šią Asamblėją pradžioje pirmiausia norėčiau, Pone Prezidente, nuoširdžiai padėkoti už jūsų malonius žodžius. Taip pat dėkoju generaliniam sekretoriui, ponui Ban Ki-moonui už pakvietimą aplankyti šios organizacijos būstinę ir už jo man skirtus sveikinimo žodžius. Sveikinu narių valstybių ambasadorius ir diplomatus ir visus čia esančius. Per jus sveikinu jūsų čia atstovaujamas tautas. Jie tikisi šią instituciją įgyvendinsiant jos steigimą įkvėpusią idėją įkurti „centrą tautų veiksmams suderinti“ siekiant bendrųjų taikos bei plėtros tikslų (plg. Jungtinių Tautų chartija, str. 1.2–1.4). Kaip 1995 m. pareiškė Jonas Paulius II, ši organizacija turėtų būti „moralinis centras, kur visos pasaulio tautos jaustųsi kaip namie bei išsiugdytų bendrą savo kaip *tautų šeimos* suvokimą (Kreipimasis į Jungtinių Tautų Organizacijos generalinę asamblėją 50-ųjų jos įsteigimo metinių proga, 14, Niujorkas, 1995 m. spalio 5 d.).

Per Jungtines Tautas valstybės nustatė visuotinius tikslus, kurie, net jei ir nesutampa su visu bendruoju žmonių šeimos gėriu, neabejotinai sudaro pamatinę šio gėrio dalį. Steigiamieji organizacijos principai – taikos troškimas, teisingumo paieška, pagarba asmens kilnumui, humanitarinis bendradarbiavimas ir pagalba – išreiškia teisėtus žmogaus dvasios siekius ir yra idealai, kuriais turėtų remtis tarptautiniai santykiai. Kalbėdami nuo to paties podiumo, mano pirmtakai Paulius VI ir Jonas Paulius II yra pabrėžę, jog Katalikų Bažnyčia ir Šventasis Sostas visa tai atidžiai ir dėmesingai seka, laikydamasi jūsų veiklą pavyzdžiu to, kaip pasaulio bendriją jaudinantys klausimai ir konfliktai gali būti palenkiami bendram reguliavimui. Jungtinės Tautos ikūnija „didesnės tarptautinės tvarkos“ siekį (Jonas Paulius II. *Sollicitudo rei socialis*, 43) – tvarkos, įkvėptos bei valdomos subsidiarumo principo ir todėl gebančios tarptautinėmis taisyklėmis bei kasdienių tautų gyvenimą harmonizuoti įstengiančiomis struktūromis atsilipti į žmonių šeimos poreikius. Tai juo labiau būtina tuomet, kai matome akivaizdų daugiašalio sutarimo paradoksą – toks sutarimas patiria krizę, nes vis dar

pavaldus keletu sprendimams, pasaulio problemoms, priešingai, reikia tarptautinės bendrijos kolektyvinio išikišimo veikiant išvien.

Saugumo klausimai, plėtros siekiai, vietinių ir globalinių nelygybių šalinimas, aplinkos, išteklių ir klimato apsauga reikalauja, kad visi tarptautiniai vadovai veiktų bendrai ir parodytų, kad yra pasirengę sąžiningai darbuotis gerbdami teisę ir skatindami solidarumą su silpniausiais planetos regionais. Galvoje pirmiausia turiu tas Afrikos šalis ir kitas pasaulio dalis, kurios tebelieka tikros visapusiškos plėtros pakraštyje ir todėl rizikuoja patirti vien neigiamus globalizacijos padarinius. Tarptautinių santykių kontekste būtina pripažinti didesnę vaidmenį taisyklėms bei struktūroms, iš prigimties nuskirtoms skatinti bendrąją gėrį ir todėl laiduoti žmogaus laisvę. Tokios taisyklės laisvės neriboją. Priešingai, skatina ją drausdamas bendrajam gėriui priešingą elgesį bei veiklą, trukdo jiems veiksmingai reikštis bei kompromituoti kiekvieno žmogiškojo asmens kilnumą. Taigi laisvės vardan turi egzistuoti teisių ir pareigų koreliacija, kiekvienam asmeniui esant pašauktam prisiimti atsakomybę už savo sprendimus, priimamus atsižvelgiant į santykius su kitais. Čia mano mintys taip pat krypta į tai, kaip kartais taikomi mokslinių tyrimų ir technologinės pažangos rezultatai. Nepaisant milžiniškos naudos, kurią žmonija gali gauti, kai kuriais atvejais aiškiai pažeidžiama kūrinių tvarka – tiek, kad ne tik imama prieštarauti gyvybės sakralumui, bet ir iš žmogaus asmens bei šeimos atimamas jų prigimtinis kilnumas. Panašiai, norint tarptautinėmis pastangomis išlaikyti aplinką ir apsaugoti įvairias Žemės gyvybės formas, būtina ne tik garantuoti racionalų technologijos ir mokslo taikymą, bet ir vėl atrasti autentišką kūrinių paveikslą. Tai niekada nereikalauja rinktis mokslą arba etiką: veikiau tai etinius imperatyvus tikrai gerbiančio mokslinio metodo pasirinkimo klausimas.

Žmonių šeimos vienybės pripažinimas ir dėmesys įgimtam kiekvieno vyro ir kiekvienos moters kilnumui šiandien vėl akcentuojami kaip pareigos apsaugoti principas. Jis apibrėžtas visiškai neseniai, tačiau jau glūdėjo Jungtinių Tautų steigimo ištakose ir dabar išsiskiria vis didesniu veiksmingumu. Kiekvienai valstybei tenka pirminė pareiga apsaugoti savo gyventojus nuo rimtų ir ilgalaikių žmogaus teisių pažeidimų, taip pat nuo humanitarinių krizių, sukeltų gamtos ar žmogaus, padarinių. Valstybėms negebant tokios apsaugos garantuoti teisinėmis priemonėmis, numatytomis Jungtinių Tautų chartijoje ir kitose tarptautinėse priemonėse, turi įsikišti tarptautinė bendrija. Tokie tarptautinės bendrijos ir jos institucijų veiksmai, jei nepažeidžiami tarptautinę tvarką palaikantys principai,

niekada negali būti aiškinami kaip neteisėtas valios primetimas ar suvereniteto apribojimas. Priešingai, realią žalą daro abejingumas ar negebėjimas įsikišti. Būtina giliau ieškoti būdų, kaip užbėgti konfliktams už akių ar juos spręsti išbandant visus įmanomus diplomatinis kelius ir atkreipiant dėmesį net į menkiausius dialogo ar troškimo susitaikyti ženklus bei juos skatinant.

„Pareigos apsaugoti“ principas senovinės *ius gentium* laikytas kiekvieno valdančiųjų veiksmo valdomųjų atžvilgiu pagrindu: tuomet, kai nacionalinės suverenios valstybės idėja dar tik buvo pradėjusi rutuliotis, dominikonas Francisco de Vitoria, pagrįstai laikomas Jungtinių Tautų idėjos pirmtaku, apibūdino šią atsakomybę kaip prigimtinio proto, bendro visoms tautoms, aspektą ir tarptautinės tvarkos, kuria siekiama sureguliuoti santykius tarp tautų, vaisių. Dabar, kaip ir anuomet, šis principas turėtų leisti iškilti aikštėn asmens kaip Kūrėjo paveiklo idėjai, absoliuto troškimui bei laisvės esmei. Jungtinių Tautų įsteigimas, kaip žinome, sutapo su didelėmis pervartomis, žmonijos patirtomis atsisakius sąsajos su transcendencijos prasme bei prigimtinio protu ir dėl to laisvę bei žmogaus kilnumą ėmus smarkiai pažeidinėti. Tai kelia grėsmę tarptautinę tvarką įkvepiančių ir reguliuojančių vertybių objektyviems pamatams ir griauna neginčytinus bei nepažeistinus Jungtinių Tautų suformuluotus ir sutvirtintus principus. Susidūrus su naujais ir pasikartojančiais iššūkiais, klaidinga grįžti prie pragmatinio požiūrio, apsiribojančio minimalaus turinio ir menkai paveikaus „bendro pagrindo“ nustatymu.

Tokia sąsaja su žmogaus kilnumu, kuris yra pareigos apsaugoti pagrindas bei tikslas, kreipia mus prie temos, į kurią nukreiptas mūsų dėmesys šiais metais, ženklinančiais šešiasdešimtąsias Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos metines. Šis dokumentas buvo skirtingų religijų ir kultūrinių tradicijų konvergencijos vaisius, visoms joms esant motyvuotoms bendro troškimo padaryti žmogaus asmenį institucijų, įstatymų bei visuomenės veiklos centru ir laikyti jį esminiu kultūros, religijos bei mokslo pasauliui. Žmogaus teisės vis labiau pateikiamos kaip bendros kalbos tema ir tarptautinių santykių etinis substratas. Sykiu žmogaus teisių visuotinumai, nedalomumas ir jų tarpusavio priklausomybė laiduoja žmogaus kilnumo apsaugą. Akivaizdu, kad Deklaracijoje pripažįstamos bei išdėstytos teisės galioja kiekvienam dėl asmens bendros kilmės – asmens, kuris išlieka svarbiausias pasauliui ir istorijai skirto Dievo kuriamojo plano taškas. Jos remiasi į žmogaus širdį įrašytu prigimtinu įstatymu ir egzistuoja skirtingose kultūrose ir civilizacijose. Žmogaus teisės iš tokio konteksto išimti reikštų apriboti jų veikimo ribą ir nusileisti reliatyvistinei sampratai, anot

kurios, teisių reikšmė ir aiškinimas gali įvairuoti, o jų visuotinumą galima neigti dėl skirtingų kultūrinių, politinių, socialinių ir religinių požiūrių. Neleistina, kad tokia didelė perspektyvų įvairovė užtemdytų tai, kad visuotinės ne tik teisės, bet kad visuotinis ir žmogaus asmuo, tų teisių subjektas.

[Toliau popiežius kalbėjo angliškai]

Bendruomenės gyvenimas, tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu, aiškiai rodo, kad pagarba teisėms ir iš jų išplaukiančios garantijos yra bendrojo gėrio matas, padedantis įvertinti santykį tarp teisingumo ir neteisingumo, plėtros ir skurdo, saugumo ir konflikto. Žmogaus teisių skatinimas išlieka veiksmingiausia strategija nelygybėms tarp šalių ir tarp socialinių grupių šalinti bei saugumui didinti. Juk vargo ir nevilties aukos, kurių žmogaus kilnumas nebaudžiamai trypiamas, tampa lengvu grobiu kviečiantiems griebtis smurto ir gali imti griauti taiką.

Tačiau bendrojo gėrio, prie kurio žmogaus teisės priartina, neįmanoma pasiekti vien taikant tinkamas procedūras ar net subalansuojant konkuruojančias teises. Visuotinės deklaracijos nuopelnas yra tas, kad įgalina skirtingas kultūras, teisės raiškos formas ir institucinius modelius burtis apie pamatinę vertybių ir per tai – teisių branduolį ir taip suartėti. Šiandien, turint prieš akis spaudimą peraiškinti Deklaracijos pamatus ir sugriauti jos vidinę vienybę, kad būtų lengviau pasitraukti nuo žmogaus kilnumo apsaugos dėl paprastų, dažnai dalinių interesų tenkinimo, tokias pastangas būtina padvigubinti. Deklaracija buvo priimta kaip „bendras siekiamas standartas“ (Preamble) ir negali būti taikoma fragmentiškai, vadovaujantis tendencijomis ar selektyviais pasirinkimais, kurie kelia grėsmę, jog bus prieštaraujama žmogaus asmens vienybei ir, vadinasi, žmogaus teisių nedalomumui.

Patyrimas rodo, kad legalumas visada paima viršų teisingumo atžvilgiu, kai, primygtinai akcentuojant teises, jos ima atrodyti esančios vien įstatymo įgyvendinimo ar įvairių valdymo subjektų norminių sprendimų vaisius. Vien legalumo sąvokomis pateikiamoms teisėms gresia pavojus virsti silpnais pasiūlymais, atskirtais nuo etinio ir racionalaus matmens, kuris yra jų pagrindas ir tikslas. Tuo tarp Visuotinė deklaracija, priešingai, sustiprino įsitikinimą, kad pagarba žmogaus teisėms iš pagrindų šaknijas nekintamame teisingume, kuriuo taip pat remiasi saistanti tarptautinių pareiškimų galia. Mėginant atimti iš teisių jų tikrąją paskirtį siauros utilitarinės perspektyvos naudai, šis aspektas dažnai išleidžiamas iš akių. Kadangi teisės ir iš jų kylančios pareigos savaime išplaukia iš

žmonių sąveikos, nesunku užmiršti, jog jos yra visų turimo teisingumo jausmo, besiremiančio pirmiausia visuomenės narių solidarumu, vaisius ir todėl galioja visais laikais ir visoms tautoms. Šią išvalgą jau V amžiuje yra išreiškęs Augustinas iš Hipono, vienas iš mūsų intelektualinio paveldo kūrėjų. Jis mokė, jog pasakymas: „Nedaryk kitiems to, ko nenorėtum, kad jie tau darytų“ jokių būdu negali įvairuoti priklausomai nuo skirtingų pasaulyje atsiradusių supratimų (*De doctrina christiana*, III, 14). Tad žmogaus teisės gerbtinos kaip teisingumo išraiška, o ne tik dėl to, kad jos įgyvendinamos įstatymų leidėjų valia.

Ponai ir ponios!

Istorijai žengiant priekin, randasi naujų situacijų, ir jas mėginama susieti su naujomis teisėmis. Išvalgumas, t. y. gebėjimas skirti gera ir bloga, tampa dar svarbesnis reikalavimų, susijusių su asmenų, bendruomenių ir tautų pačiu gyvenimu bei elgesiu, kontekste. Imančios teisių temos, kai tai susiję su svarbiomis situacijomis ir giliais dalykais, išvalgumas yra ir būtina, ir vaisinga dorybė.

Išvalgumas tada parodo, jog galutinės atsakomybės patenkinti asmenų, bendruomenių ir ištisų tautų siekius patikėjimas vien individualiomis valstybėms bei jų įstatymams ir institucijoms kartais gali turėti padarinių, sunaikinančių asmens kilnumą ir teises gerbiančios socialinės tvarkos galimybę. Tuo tarpu gyvenimo vizija, tvirtai besišaknijanti religiniame matmenyje, gali padėti tai pasiekti, nes kiekvieno vyro ir moters transcendentinio vertingumo pripažinimas skatina širdį atsiversti ir tada išsipareigoti priešintis smurtui, terorizmui ir karui bei prisidėti prie teisingumo ir taikos statybinimo. Šitai taip pat sudaro tinkamą kontekstą tarp religiniam dialogui plėtoti, kurį Jungtinės Tautos pašauktos remti lygiai taip, kaip ir palaiko dialogą kitose žmogaus veiklos srityse. Dialogas turėtų būti pripažintas kaip priemonė, kuria įvairūs visuomenės dėmenys gali reikšti savo požiūrį ir kurti sutarimą dėl tiesos, susijusios su dalinėmis vertybėmis ar tikslais. Religijų, jei jos laisvai praktikuojamos, prigimtis tokia, kad jos gali savarankiškai plėtoti minties ir gyvenimo dialogą. Jei šiuo lygmeniu religinė plotmė laikoma atskirta nuo politinio veikimo, individai ir bendruomenės gali gauti didelę naudą. Kita vertus, Jungtinės Tautos gali tikėtis naudos iš dialogo tarp religijų rezultatų bei sulaukti vaisių iš tikinčiųjų nusiteikimo savo patirtimi tarnauti bendrajam gėriui. Jų užduotis yra pasiūlyti tikėjimo viziją, lydimą ne nepakantos, diskriminacijos ir konflikto, bet visiškos pagarbos tiesai, bendrabūviui, teisėms ir susitaikymui.

Žmogaus teisės, žinoma, turi apimti teisę į religijos laisvę, suprantamą kaip individualaus ir sykiu bendruomeninio matmens išraišką, – požiūrį, išryškinantį asmens vienybę ir kartu darantį aiškia perskyrą tarp piliečio ir tikinčiojo matmens. Jungtinių Tautų veikla per pastaruosius kelerius metus garantavo, kad viešuosiuose debatuose būtų vietos požiūriams, įkvėptiems religinės vizijos, apimančios visus jos matmenis, įskaitant apeigas, garbinimą, švietimą, informacijos sklaidimą ir laisvę išpažinti ir pasirinkti religiją. Neįsivaizduojama, kad tikintieji, idant būtų veiklūs piliečiai, turėtų užgniaužti dalį savęs – savo tikėjimą. Niekada neturėtų reikėti neigti Dievo, kad naudotumėsi savo teisėmis. Su religija susijusioms teisėms juo labiau reikia apsaugos, jei jos laikomos besikertančiomis su vėraujančia sekuliaria ideologija arba daugumos išskirtinėmis religinėmis pozicijomis. Visiško religijos laisvės laidavimo nevalia apriboti laisvu garbinimo įgyvendinimu, bet būtina deramai atsižvelgti į viešąją religijos matmenį, taigi į galimybę tikintiesiems atlikti savo vaidmenį statydamas socialinę santvarką. Jie tai iš tikrųjų ir daro, pavyzdžiui, įtakingai ir dosniai išitraukdami į didžiulius iniciatyvų tinklus, besidriekiančius nuo universitetų, mokslinių institucijų ir mokyklų iki sveikatos apsaugos įstaigų bei karitatyvinių organizacijų, tarnaujančių neturtingiausiems ir labiausiai į paribius nustumtiesiems. Atsisakant pripažinti religiniame matmenyje bei Absoliuto paieškoje besišaknijantį indėlį į visuomenę – savo prigimtini išreiškiantį asmenų bendrystę, – pirmenybė būtų teikiama individualistiniam požiūriui, skaldant asmens vienybę.

Mano buvimas Asamblėjoje yra pagarbos Jungtinėms Tautoms ženklas; taip noriu išreikšti viltį, kad ši organizacija vis labiau tarnaus kaip valstybių vienybės ženklas ir tarnavimo visai žmonių šeimai įrankis. Tuo taip pat parodomas Katalikų Bažnyčios pasirengimas pasiūlyti taip prisidėti prie tarptautinių santykių statybinimo, kad kiekvienas asmuo ir kiekviena tautų pajustų savo svarbą. Bažnyčia atitinkančiu jos indėliu etinėje bei moralinėje plotmėje ir tikinčiųjų laisvos veiklos srityje būdu, siekdama įgyvendinti šiuos tikslus, taip pat darbuojasi per tarptautinę Šventojo Sosto veiklą. Šventasis Sostas visada turi vietą tautų susirinkimuose, taip parodydamas savo kaip tarptautinės srities subjekto savitą pobūdį. Jungtinės Tautos neseniai patvirtino, jog Šventasis Sostas šitai prisideda vadovaudamasis tarptautinės teisės nuostatais, padėdamas tą teisę apibrėžti ir į ją apeliuodamas.

Jungtinės Tautos išlieka tinkama aplinka, kurioje Bažnyčia išsipareigojusi prisidėti savąja „žmonijos“ patirtimi, per amžius išsirutuliojusia tarp visų rasių bei kultūrų žmonių, patikint ją visų tarptautinės bendrijos

narių disponavimui. Šia patirtimi ir veikla, kuria siekiama laisvės kiekvienam tikinčiajam, taip pat trokštama sustiprinti asmens teisėms teikiama apsauga. Šios teisės remiasi ir formuojamos transcendentinės asmens prigimties, leidžiančios žmonėms eiti savu tikėjimo keliu ir ieškoti Dievo šiame pasaulyje. Norint palaikyti žmonijos puoselėjamą geresnio pasaulio viltį, sukurti sąlygas taikai, plėtrai bei bendradarbiavimui ir garantuoti teises būsimums kartoms, to matmens pripažinimas turi būti stiprinamas.

Savo neseniai paskelbtoje enciklikoje *Spe salvi* nurodžiau, kad „kiekvienai kartai duota užduotis vis iš naujo galynėtis dėl teisingos žmogiškųjų dalykų tvarkos“ (25). Krikščionims tokią užduotį kelia viltis, kylanti iš Jėzaus Kristaus išganomojo darbo. Štai kodėl Bažnyčia yra laiminga galėdama prisidėti prie šios garbingos organizacijos, kuriai patikėta atsakomybė skatinti taiką ir gėrį žemėje, veiklos. Brangūs bičiuliai, dėkoju jums už galimybę šiandien į jus kreiptis ir pažadu, jog remsiu jus, vykdančius šią kilnią užduotį, savo maldomis.

Prieš palikdamas šią garbingą Asamblėją, norėčiau oficialiomis kalbomis pasveikinti visas čia atstovaujamas tautas.

Ramybės ir klestėjimo padedant Dievui!

[*Tokį palinkėjimą popiežius pasakė angliu, prancūzu, ispanu, arabų, kinų ir rusų kalba*]

Popiežius Benediktas XVI

Kreipimasis į Jungtinių Valstijų vyskupus Nekaltojo Prasadėjimo nacionalinėje šventovėje

Vašingtonas, 2008 m. balandžio 16 d.

Sutrumpintas

<...> Būtent šioje derlingoje dirvoje, gaivinamoje tokios daugybės skirtingų versmių, Jūs, brangūs vyskupai, visi esate pašaukti šiandien sėti Evangelijos sėklas. Tai akina mane klausti, kaip XXI amžiuje vyskupas gali geriausiai įgyvendinti kvietimą „visa atnaujinti Kristuje“, mūsų viltyje? Kaip jis gali vesti savo jam patikėtus žmones į „susitikimą su Kristumi“, su gyvenimą perkeičiančios vilties, apie kurią kalbama Evangelijoje,

versme (plg. *Spe salvi*, 4)? Jam galbūt reikėtų pradėti nuo kliūčių, trukdančių tokiam susitikimui, šalinimo. Žinia, šiai šaliai būdinga autentiška religinė dvasia, tačiau sekuliarizmas vis dėlto gali subtiliai paveikti tikėjimo įtakos elgesiui būdą. Argi nuoseklu sekmadienį bažnyčioje išpažinti savo įsitikinimus, o kitomis savaitės dienomis skatinti šiems įsitikinamams prieštaraujančias verslo praktikas ar medicinos procedūras? Argi nuoseklu praktikuojantiems katalikams ignoruoti ar išnaudoti vargšus bei nustumtuosius į paribį, skatinti katalikų moralės mokymui priešingą lytinį elgesį ar palaikyti kiekvieno žmogaus teisei į gyvybę nuo prasadėjimo iki natūralios mirties prieštaraujančias pozicijas? Būtina priešintis bet kokiai tendencijai laikyti religiją privačiu dalyku. Tikrai tikėjimui persmelkus kiekvieną krikščionių gyvenimo aspektą, jie tikrai taps atviri perkeičiančiai Evangelijos galiai.

Kita susitikti su gyvuoju Dievu pasiturinčiai visuomenei trukdanti kliūtis yra subtili materializmo įtaka, galinti perdėm lengvai paskatinti sutelkti dėmesį į tai, ką Dievas šimteriopai žada šiuo laiku, nusigręžiant nuo būsimumame pasaulyje žadamo amžinojo gyvenimo (plg. *Mk 10, 30*). Šiandienams žmonėms privalu priminti galutinę jų gyvenimo paskirtį. Jie turi suvokti turintys iškiepytą Dievo troškulį. Jiems būtina suteikti galimybių atsigeriti iš jo begalinės meilės šulinių. Nesunku tapti pakerėtam beveik neribotų mokslo ir technologijos mums siūlomų galimybių; nesunku suklysti manant, jog savo giliausius poreikius galime patenkinti savo pačių pastangomis. Tai – iliuzija. Be Dievo, kuris vienintelis dovanoja mums tai, ko patys negalime pasiekti (plg. *Spe salvi*, 31), mūsų gyvenimas galiausiai tuščias. Žmonėms nuolatos primintina būtinybė puoselėti ryšį su tuo, kuris atėjo, kad apščiau turėtume gyvenimo (plg. *Jn 10, 10*). Viso mūsų pastoracinio bei katechetinio darbo tikslas, mūsų skelbimo objektas ir mūsų sakramentinės tarnybos dėmesio centras turėtų būti padėti žmonėms užmegzti ir palaikyti šį gyvą ryšį su „Kristumi Jėzumi, mūsų viltimi“ (plg. *1 Tim 1, 1*).

Asmeninę laisvę ir autonomiją branginančioje visuomenėje nesunku išleisti iš akių savo priklausomybę nuo kitų, savo pareigas jų atžvilgiu. Toks individualizmo akcentavimas netgi paveikė Bažnyčią (plg. *Spe salvi*, 13–15), duodamas pradžia pamaldumo formai, kartais pabrėžiančiai mūsų asmeninį ryšį su Dievu mūsų pašaukimo būti atpirktosios bendruomenės nariais sąskaita. Tuo tarpu Dievas nuo pradžių matė, kad „negera žmogui būti vienam“ (*Pr 2, 18*). Esame sukurti kaip visuomeninės būtybės, kurias patenkinti gali tik meilė – Dievui ir artimui. Jei tikrai žvelgiame į tą, kuris yra mūsų džiaugsmo šaltinis, šitai turime daryti kaip Dievo tautos nariai (plg. *Spe salvi*, 14). Jei tai atrodo

priešinga vyraujančiai kultūrai, šitai tik dar kartą parodo, kaip būtina neatidėliojant iš naujo imtis kultūros evangelizacijos.

Čia, Amerikoje, esate laimingi turėdami didelę kultūrinę įvairovę išsiskiriančius katalikiškuosius pasauliečius, savo plataus spektro dovanomis tarnaujančius Bažnyčiai ir visai visuomenei. Pasauliečiai žvelgia į jus laukdami padaršinimo, vadovavimo, krypties. Informacijos prisotintame amžiuje neįmanoma pervertinti sveikos informacijos tikėjimo klausimais teikimo svarbos. Amerikos katalikai paprastai labai vertindavo religinį švietimą – tiek mokyklose, tiek suaugusiųjų ugdymo programų kontekste. Visa tai palaikytina bei plėstina. Daugybei dosnių vyrų bei moterų, atiduodančių save karitatyvinei veiklai, padėtina atnaujinti tokį savęs atidavimą ugdant jų širdį: jie vestini „į susitikimą Kristuje – susitikimą, žadinantį jų meilę bei atveriantį jų širdį kitiems“ (*Deus caritas est*, 31). Medicinos mokslų pažanga, daugeliui teikianti vilčių, sykiu kelia anksčiau neįsivaizduojamų etinių iššūkių. Dėl šios priežasties kaip niekada svarbu sveikatos apsaugoje besidarbuojantiems katalikams siūlyti nuodugnų ugdymą katalikų mokymo apie moralę srityje. Idant katalikai duotų gausių vaisių, visose šiose apaštaltavimo srityse reikia išmintingo vadovavimo; idant jie tikrai skatintų visapusišką žmogaus asmens gėrį, juos būtina atnaujinti Kristuje, mūsų viltįje.

Kaip Evangelijos skelbėjai ir katalikų bendruomenės vadovai, taip pat esate pašaukti dalyvauti idėjų mainuose viešojoje erdvėje ir per tai padėti formuoti kultūrinius požiūrius. Aplinkoje, kurioje branginama žodžio laisvė ir skatinami gyvi bei sąžiningi debatai, jūsų balsas aptariant aktualius socialinius bei moralinius dienos klausimus gali būti labai reikšmingas. Laiduodami, kad Evangelijos balsas aiškiai girdimas, jūs ne tik ugdote savo bendruomenės žmones, bet ir, turint prieš akis globalinį masinio komunikavimo poveikį, padedate visame pasaulyje skleisti žinią apie krikščioniškąją viltį.

Žinoma, Bažnyčia įtaką viešiesiems debatams daro įvairiais lygmenimis. Jungtinėse Valstijose, kaip ir kitur, šiandien siūloma daug moralės požiūriu nerimą keliančių įstatymų, ir jūsų vadovaujama katalikų bendruomenė turi teikti šiais klausimais aiškų bei vieningą liudijimą. Tačiau dar svarbiau laipsniškai atverti moralei tiesai platesnės bendruomenės protus bei širdis. Čia dar daug kas padarytina. Esminis šiuo atžvilgiu vaidmuo tenka pasauliečiams, turintiems atlikti visuomenėje „raugo“ funkciją. Tačiau reikia pripažinti, jog ne visi piliečiai katalikai pagrindiniais šiandienais etikos klausimais mąsto taip, kaip moko Bažnyčia. Jūsų

pareiga laiduoti, kad moralinis ugdymas kiekvienu bažnytinio gyvenimo lygmeniu atitiktų autentišką gyvybės Evangelijos mokymą.

Šiuo atžvilgiu didelį nerimą mums visiems kelia šeimos būklė visuomenėje. Kardinolas George'as minėjo, jog santuokos ir šeimos stiprinimas atsidūrė tarp artimiausių kelerių metų prioritetų. Šių metų Žinioje Pasaulinės taikos dienos proga kalbėjau apie esminį sveiko šeimos gyvenimo indėlį į taiką tautose ir tarp tautų. Šeimos namuose patiriami „keli pamatiniai taikos dėmenys: teisingumas ir meilė tarp brolių ir seserų, autoriteto, kurį išreiškia tėvai, paskirtis, meilės kupinas tarnavimas silpniausiems – mažiems, sergantiems ar pagyvenusiems – nariams, abipusė pagalba tenkinant gyvenimo poreikius, pasirengimas priimti kitą ir prireikus jam atleisti“ (3). Tad šeima yra pirminė evangelizacijos, tikėjimo perteikimo vieta, kur padedama jauniems žmonėms įvertinti religinės praktikos bei pareigos švęsti sekmadienį laikymosi svarbą. Argi galime būti ramūs matydami smarkų šeimos, kaip pamatinio Bažnyčios ir visuomenės elemento, nuosmukį? Pagausėjo skyrybų ir neištikimybės, daug jaunų vyrų ir moterų nutaria atidėti santuoką ar apskritai jos atsisakyti. Jau kai kurie katalikai sakramentinę santuokos ryšį vargiai beskiria nuo civilinio ryšio ar grynai neformalaus ir atviro susitarimo gyventi kartu su kitu asmeniu. Dėl to Jungtinėse Valstijose grėsmingai mažėja katalikiškų santuokų ir daugėja bendro gyvenimo atvejų, kai sutuoktinių lygiuojantis į Kristų abipusio savęs atidavimo, užantspauduoto viešo pažado pakelti visam gyvenimui nepanaikinamo įsipareigojimo reikalavimus, paprasčiausiai nėra. Tokiomis aplinkybėmis iš vaikų atimama saugi aplinka, būtina jų kaip žmonių autentiškam skleidimuisi, o iš visuomenės – patvarūs statybiniai akmenys, be kurių neįmanoma išlaikyti darnios ir morališkai susitelkusios bendruomenės.

Mano pirmtakas popiežius Jonas Paulius II mokė: „Asmuo, vyskupijoje pirmučiausiai atsakingas už šeimos pastoraciją, yra vyskupas. <...> jis turi tam skirti asmeninį dėmesį, globą, personalą ir išteklių, bet pirmiausia asmeniškai remti šeimas ir visus, kurie <...> padeda jam šeimos pastoracijoje“ (*Familiaris consortio*, 73). Jūsų užduotis drąsiai skelbti tikėjimu bei protu paremtus argumentus santuokos institucijos, suprantamos kaip vyro ir moters visą gyvenimą trunkantis, gyvybei atviras įsipareigojimas, naudai. Tokia žinia šiandien turėtų sulaukti atgarsio, nes ji iš esmės yra besąlygiškas ir išlygų nepripažįstantis „taip“ gyvybei, „taip“ meilei ir „taip“ mūsų bendrosios žmogystės giliesiems lūkesčiams, mums stengiantis patenkinti savo didelį artumo su kitais ir su Viešpačiu troškimą.

Tarp gyvybės Evangelijai priešingų ženklų, pasitaikančių Amerikoje ir kitur, vienas kelia didžiulę gėdą: tai seksualinis piktnaudžiavimas nepilnamečiais. Daugelis iš jūsų esate kalbėję man apie milžinišką skausmą, kurį jūsų bendruomenė patyrė dvasininkams labai amoraliau elgesiu išdavus savo kunigiškąsias priedermes bei pareigas. Stengdamiesi pašalinti šį blogį visur, kur tik jis pasitaiko, galite būti tikri, jog Dievo tauta visame pasaulyje jus remia savo malda. Teisingai elgiatės pirmiausia užjausdami ir rūpindamiesi aukomis. Jums kaip ganytojams Dievas yra patikėjęs atsakomybę tvarstyti sulaužyto pasitikėjimo padarytas žaizdas, prisidėti prie jų užgydymo, skatinti susitaikinimą ir su meilės kupinu rūpesčiu tiesti pagalbos ranką tiems, kurie taip rimtai nusižengė.

Atsilipti į tokią situaciją nebuvo lengva ir, kaip jūsų Vyskupų konferencijos pirmininkas nurodė, ji „kartais būdavo labai blogai valdoma“. Dabar, aiškiau suvokus problemos apimtį bei rimtumą, galėjote imtis tikslingesnių pataisomųjų bei drausminių priemonių ir laiduoti saugią aplinką, labiau apsaugančią jaunos žmones. Nors ir turint galvoje, kad didžiūma Amerikos dvasininkų bei vienuolių pagirtinai dirbaujasi nešdami išlaisvinančią Evangelijos žinią jiems patikėtiems žmonėms, gyvybiškai svarbu pažeidžiamuosius visada apsaugoti nuo tų, kurie padarytų žalos. Šiuo atžvilgiu jūsų pastangos gydyti ir apsaugoti duoda gausių vaisių ne tik tiesiogiai jūsų pastoraciniam rūpesčiui patikėtiems, bet ir visai visuomenei.

Vis dėlto, idant jūsų priimtose politikos ir programos atliktų savo paskirtį, jos taikytinos platesniame kontekste. Vaikai turi augti turėdami sveiką supratimą apie lytiškumą ir jo vietą žmogiškuosiuose santykiuose. Jie turėtų būti apsaugoti nuo šiandien taip vyraujančių žeminančių lytiškumo apraiškų ir grubaus manipuliavimo juo. Jie turi teisę būti mokomi autentiškų moralinių vertybių, besišaknijančių žmogaus asmens kilnume. Tai mus gražina prie esminio šeimos vaidmens ir poreikio skatinti gyvybės Evangeliją. Tuščia kalbėti apie vaiko apsaugą, kai per šiandien plačiai prieinamas žiniasklaidos priemonės daugelyje namų galima išvysti pornografijos ir smurto. Neatidėliotinai privalu pervertinti visuomenės pamatus, kad jaunuoliams ir suaugusiesiems būtų galima pasiūlyti sveiką moralinį ugdymą. Ši užduotis tenka mums visiems – ne tik tėvams, religiniams vadovams, mokytojams ir katechetams, bet ir žiniasklaidai bei pramogų pramonei. Rūpintis jaunimu ir mūsų civilizacijos ateitimi iš tiesų reišia pripažinti savo atsakomybę skatinti ir gyventi autentiškomis moralinėmis vertybėmis, kurios vienintelės leidžia žmogui klestėti. Kaip ganytojams, besilygiuojantiems į Kristų, Gerąjį Ganytoją, jums pri-

valu garsiai ir aiškiai skelbti žinią, piktnaudžiavimo nuodėmės imantis platesniame seksualinių papročių kontekste. Negana to, pripažindami problemą ir jos imdamiesi, kai tik ji išnyra bažnytinėje aplinkoje, jūs galite būti pavyzdys kitiems, nes ši rykštė aptinkama ne tik jūsų vyskupijose, bet ir kiekviename visuomenės sektoriuje. Į tai reikia atsakyti ryžtingai ir kolektyviai.

Kunigams irgi reikia jūsų vadovavimo bei artumo šiuo sunkiu laikotarpiu. Jie patyrė gėdą dėl to, kas atsitiko, ir tarp jų yra tokių, kurie jaučia, jog prarado anksčiau turėtą pasitikėjimą ir pagarbą. Ne vienas, stengdamasis įveikti krizės padarinius, jaučiasi kaip Kristus per savo kančią. Vyskupas kaip kunigų tėvas, brolis ir bičiulis gali padėti jiems laimėti dvasinių vaisių iš tokio vienijimosi su Kristumi, atkreipdamas jų dėmesį į Viešpaties guodžiantį buvimą tarp kenčiančiųjų ir padrašindamas juos eiti kartu su Viešpačiu vilties keliu (plg. *Spe salvi*, 39). <...>

Esminė jūsų užduoties dalis yra stiprinti ryšius su savo dvasininkais, ypač kai dėl krizės tarp kunigų ir jų vyskupų yra atsiradusi įtampa. Svarbu, kad ir toliau jais rūpintumėtės, juos remtumėte ir vestumėte rodydami asmeninį pavyzdį. Taip jūs tikrai padėsite jiems sutikti gyvąjį Dievą ir pakreipsite juos gyvenimą perkeičiančios vilties, apie kurią kalba Evangelija, link. Patys gyvendami taip, kaip Kristus, Gerasis Ganytojas, dėl savo avių paguldęs gyvybę, įkvėpsite savo brolius kunigus vėl atiduoti save savo kaimenių tarnybai Kristaus pavyzdžiu. Labiau sekti Kristumi siekiant švento gyvenimo būtent ir yra tai, ko reikia, kad judėtume į priekį. Turime iš naujo atrasti gyvenimo Kristumi, vertybių puoselėjimo ir panirimo į maldą džiaugsmą. Žinodami, kad jų ganytojas yra maldos vyras, visą savo gyvenimą atiduodantis tam, kad jiems tarnautų, tikintieji atsakys šiluma ir meile, gaivinančia bei palaikančia visos bendruomenės gyvenimą.

Meldžiantis praleistas laikas niekada nėra tuščias, kad ir kokios neatidėliotinos užduotys iš visų pusių spautų. Kristaus, mūsų Viešpaties, adoracija Švenčiausiajame Sakramente pratęsia ir suintensyvina per Eucharistijos šventimą nustatytą vienybę su juo (plg. *Sacramentum caritatis*, 66). Rožinio slėpinių apmąstymas išskleidžia visą jų išganomąją galią, daro mus panašius į Jėzų Kristų, suvienija su juo ir jam pašvenčia (plg. *Rosarium Virginis Mariae*, 11, 15). Ištikimas Valandų liturgijos laikymasis laiduoja, kad visa mūsų diena bus pašventinta, ir primena būtinybę nuolatos stengtis daryti Dievo darbą, kad ir kaip slėgtų bei trikdytų laukianti užduotis. Tad mūsų maldingumas padeda mums kalbėti bei veikti *in persona Christi*, mokyti, valdyti ir šventinti tikinčiuosius Jėzaus vardu, nešti jo

sutaikinimą, gydomąją galią ir meilę visiems jo mylimiems broliams ir seserims. Toks radikalus supanašėjimas su Kristumi, Geruoju Ganytoju, yra mūsų pastoracinės tarnybos šerdis, ir jei mes per malda atsiversime Dvasios galiai, ji mums suteiks dovanų, būtinų mūsų gąsdinamai didelei užduočiai atlikti, idant mums nereikėtų rūpintis, kaip arba ką kalbėti (plg. Mt 10, 19). <...>

Popiežius Benediktas XVI

Kreipimasis į katalikų pedagogus Vašingtono Katalikiškajame Amerikos universitete

2008 m. balandžio 17 d.

Sutrumpintas

<...> Švietimas yra Bažnyčios misijos skelbti Gerąją Naujieną dėmuo. Kiekviena katalikiškoji švietimo institucija pirmiausia yra vieta sutikti gyvąjį Dievą, Jėzų Kristų, atskleidžiantį savo perkeičiančią meilę bei tiesą (plg. *Spe salvi*, 4). Toks ryšys skatina troškimą vis geriau pažinti bei suprasti Kristų ir jo mokymą. Šitaip tie, kurie jį sutinka, pačia Evangelijos jėga traukiami gyventi naują gyvenimą, ženklina visko, kas yra gražu, gera ir teisinga, Viešpaties mokinių bendruomenės, Bažnyčios, gaivinamą bei stiprinamą gyvenimą krikščioniškai liudijant.

Asmeninio susitikimo, pažinimo ir krikščioniškojo liudijimo dinamika neatsiejama nuo Bažnyčios žmonijoje vykdomo tarnavimo tiesai. Dievo apreiškimas teikia kiekvienai kartai galimybę atrasti galutinę tiesą apie savo gyvenimą ir istorijos tikslą. Ši užduotis niekada nėra lengva: ji įtraukia visą krikščionių bendruomenę ir akina kiekvieną krikščionybę išpažįstančių pedagogų kartą laiduoti, kad Dievo tiesos galia persmelktų visus institucijų, kuriose jie tarnauja, matmenis. Taip atveriami vartai Kristaus Gerosios Naujienos veikimui, kai ir mokytojas, ir besimokantysis vedami objektyvios tiesos link – tiesos, kuri, pranokdama tai, kas individualu ir subjektyvu, kreipia į tai, kas visuotina ir absoliutu, ir leidžia mums, kupiniems pasitikėjimo, skelbti nepažinančią viltį (plg. *Rom* 5, 5). Asmeninėms grumtynėms, moralinei sumaiščiai ir žinių fragmentacijai priešingi kilnūs mokslinimosi bei švietimo tikslai, besiremiantys tiesos vienybe ir tarnaujantys asmeniui bei bendruomenei, tampa ypač galinga vilties priemone.

<...> Kai kas šiandien abejoja Bažnyčios išitraukimo į švietimą tikslingumu bei kelia klausimą, ar jos ištekliai negalėtų būti geriau panaudoti kur nors kitur. Žinia, tokioje naciijoje, kaip ši, valstybė teikia didžiulių edukacinių galimybių bei į šią garbingą profesiją patraukia atsivadusių ir dosnių vyrų bei moterų. Tad laikas būtų apmąstyti, kuo mūsų katalikiškosios institucijos ypatingos. Kaip jos prisideda prie visuomenės gerovės per Bažnyčios pirminę misiją evangelizuoti?

Visa Bažnyčios veikla kyla iš jos suvokimo, jog ji neša žinią, kylančią iš paties Dievo: būdamas geras ir išmincingas, Dievas panorą apreikšti save ir padaryti žinomą paslėptą savo valios tikslą (plg. *Ef* 1, 9; *Dei Verbum*, 2). Dievo troškimas padaryti save žinomą ir įgimtas žmonių troškimas pažinti tiesą yra žmogiškųjų gyvenimo prasmės ieškojimų kontekstas. Toks nepakartojamas susitikimas skleidžiasi mūsų krikščioniškojoje bendruomenėje: ieškantis tiesos tampa gyvenančiu tikėjimu (plg. *Fides et ratio*, 31). Tai galima nusakyti kaip judėjimą nuo „aš“ prie „mes“, individui įsirikiuojant į Dievo tautą.

Tokia pati bendruomeninės tapatybės dinamika – kam priklausau? – gaivina mūsų katalikiškųjų institucijų etosą. Universiteto ar mokyklos katalikiškoji tapatybė nėra tiesiog auklėtinių katalikų skaičiaus klausimas. Tai įsitikinimo klausimas – ar iš tiesų tikime, kad tikrai Žodžio slėpinyje tikrai paaiškėja žmogaus slėpinys (plg. *Gaudium et spes*, 22)? Ar esame pasirengę visą save – intelektą ir valią, protą ir širdį – paskirti Dievui? Ar pripažįstame Kristaus apreiškiamą tiesą? Ar mūsų universitetuose ir mokyklose jaučiamas tikėjimas? Ar jis karštai reiškiasi liturgiškai, sakramentiškai, malda, gailestingosios meilės darbais, rūpinimusi teisingumu ir pagarba Dievo kūrinijai? Tikrai taip iš tiesų liudijame to, kuo esame ir ko laikomės, prasmę.

Tokia perspektyva padeda suvokti, kad dabartinės „tiesos krizės“ šaknys glūdi „tikėjimo krizėje“. Tik tikėdami galime laisvai pritarti Dievo apsišaukimui ir pripažinti jį esant transcendentiniu tiesos, kurią jis apreiškia, laiduotoju. Vėl matome, kodėl katalikiškose mokymo įstaigose būtina skatinti asmeninį artimą ryšį su Jėzumi Kristumi ir bendruomeniškai liudyti meilės kupiną jo tiesą. Tuo tarpu visi žinome ir nerimastingai stebime, kaip sunkiai ar nenoriai daugybė šiandieninių žmonių patiki save Dievui. Tai sudėtingas reiškinys, apie kurį nuolatos mąstau. Galbūt, uoliai stengdamiesi patraukti mūsų jaunuolių intelektą, neskyrėme dėmesio valiai. Taigi dabar susikrėtę matome laisvės idėją esant iškraipyta. Laisvė nėra nusišalinimas. Ji yra išitraukimas – išitraukimas į dalyvavimą pačioje Būtyje. Todėl autentiškos laisvės niekada neįmanoma pasiekti

nusigręžiant nuo Dievo. Tokiu pasirinkimu galiausiai būtų neatsižvelgta į tiesą, kuri mums būtina, kad patys save suprastume. Tad visiems jums ir jūsų bendradarbiams tenka ypatinga užduotis sužadinti jaunuolių tikėjimo akto troškimą, drąsinant juos išsipareigoti iš to tikėjimo kylančiam bažnytiniam gyvenimui. Būtent čia laisvė įgyja tiesos tikrumą. Pasirinkdami gyventi šia tiesa, priimame Bažnyčioje mums duotą tikėjimo gyvenimo pilnatvę.

Taigi katalikiškoji tapatybė tikrai nepriklauso nuo statistikos. Jos taip pat nevalia prilyginti tiesiog mokomų dalykų turinio ortodoksiškumui. Ji reikalauja daug daugiau – būtent kad kiekvienas jūsų edukacinių bendruomenių aspektas būtų susijęs su bažnytinio tikėjimo gyvenimu. Tikrai tikint tiesa gali išsikūnyti, protas tapti tikrai žmogiškas, gebantis kreipti valią laisvės keliu (plg. *Spe salvi*, 23). Per tai mūsų institucijos gyvybiškai prisideda prie Bažnyčios misijos ir tikrai tarnauja visuomenei. Jos tampa vietomis, kur atpažįstamas veiklus Dievo dalyvavimas žmonių reikaluose ir kiekvienas jaunas žmogus atranda įžengimo į Kristaus „buvimo dėl kitų“ džiaugsmą (plg. ten pat, 28).

Bažnyčios pirminė misija evangelizuoti, prie kurios esmingai prisideda edukacinės institucijos, dera su tautos pamatiniu siekiu išplėtoti tikrai žmogaus asmens kilnumo vertą visuomenę. Tačiau kartais Bažnyčios indėlio į viešąjį forumą vertė suabejojama. Todėl svarbu priminti, kad tikėjimo ir proto tiesos niekada viena kitai neprieštarauja (plg. Vatikano Pirmasis Susirinkimas. Dogminė konstitucija apie katalikų tikėjimą *Dei Filius*, IV: DS 3017; Šv. Augustinas. *Contra academicos*, III, 20, 43). Bažnyčios misija įtraukia ją į žmonijos pastangas pasiekti tiesą. Išreikšdama apreikštąją tiesą, Bažnyčia tarnauja visiems visuomenės nariams – apvalo protą, laiduoja, kad jis liktų atviras galutinių tiesų svarstymui. Remdamasi dieviškąja išmintimi ji apšviečia žmogaus moralumo bei etikos pamatus ir visoms visuomenės grupėms primena, jog ne praktika kuria tiesą, bet tiesa turi būti praktikos pagrindas. Užuoat griovus toleranciją teisėtai įvairovei, tokiu indėliu atidengiama pati tiesa, leidžianti pasiekti sutarimo, bei padedama viešiesiems debatams išlikti racionaliems, sąžiningiems ir atsakingiems. Panašiai Bažnyčia nenuilstamai palaiko esmines moralines to, kas teisinga ir klaidinga, kategorijas, be kurių viltis nuvystų užleisdama vietą šaltiems pragmatiškiems naudingumo apskaičiavimams, paverčiantiems žmogų pėstininku ant kokios nors ideologinės šachmatų lentos.

Kalbant apie edukacinę plotmę, tarnauti tiesai dar reikšmingiau visuomenėse, kur sekuliaristinė ideo-

logija varo pleišta tarp tiesos ir tikėjimo. Toks perskyrimas davė pradžią tendencijai prilyginti tiesą žinioms bei perimti pozityvistinę mąstyseną, kuri, atmesdama metafiziką, neigia tikėjimo pamatus ir atmeta moralinės vizijos būtinybę. Tiesa yra ne vien tik žinios: tiesos pažinimas leidžia mums atrasti gerį. Tiesa užkalbina visą individą, kviesdama mus atsilipti į ją visa savo esybe. Toks optimistinis požiūris glūdi mūsų krikščioniškajame tikėjime, nes tokiame tikėjime buvo leista išvysti *Logos*, Dievo kūrybingąjį Protą, kuris išsikūnijęs atsiskleidė kaip pats Gerumas. Užuoat buvusi vien faktinius duomenis perteikianti – „informacinė“, meilės kupina Evangelijos tiesa yra kurianti bei gyvenimą keičianti – „performacinė“ (plg. *Spe salvi*, 2). Krikščionys pedagogai gali drąsiai išlaisvinti jaunuolius iš riboto pozityvizmo ir pažadinti jų imlumą tiesai, Dievui ir jo gerumui. Šitaip jūs padėsite ugdyti jų sąžinę, kuri, praturtinta tikėjimo, atveria kelią, patikimai vedantį vidinės taikos ir pagarbos kitiems link.

Tad nestebėtina, kad ne tik mūsų bažnytinės bendruomenės, bet ir visa visuomenė puoselėja katalikų pedagogų atžvilgiu didelius lūkesčius. Jums tai ant pečių užkrauna didelę atsakomybę ir kartu duoda galimybę. Vis daugiau žmonių, ypač tėvų, suvokia gero savo vaikų žmogiškojo ugdymo poreikį. Kaip *Mater et Magistra*, Bažnyčiai tas irgi rūpi. Kai nieko daugiau, išskyrus individą, nepripažįstama kaip apibrėžta, galutiniu sprendimo kriterijumi tampa „aš“ ir tiesioginių individualių norų tenkinimas. Tada gali būti prarastas objektyvumas ir perspektyva, įmanoma tik pripažįstant žmogaus asmens esminį transcendentinį matmenį. Tokiame reliatyvistiniame horizonte švietimo tikslai neišvengiamai susiaurėja. Pamažu standartai prastėja. Šiandien regime nedrąsą gėrio kategorijos akivaizdoje ir betikslę naujovių paiešką, pateikiamą kaip laisvės įgyvendinimas. Susiduriame su prielaida, kad visos patirtys yra vienodos vertės, ir nenoru pripažinti trūkumus bei klaidas. Ypač nerimą kelia svarbios ir subtilios lytinio švietimo srities susiaurinimas iki „rizikos“ valdymo be jokios sąsajos su santuokinės meilės grožiu.

Kaip į tai atsakyti krikščionių pedagogams? Šios žalingos tendencijos primygtinai kreipia į tai, ką galime pavadinti „intelektine gailėstingąja meile“. Šis gailėstingosios meilės aspektas akina pedagogus pripažinti, jog didžiulė atsakomybė vesti jaunuolius į tiesą yra ne kas kita, kaip meilės aktas. Iš tiesų švietimo kilnumą sudaro auklėjamųjų tikrasis tobulumas ir laimė. „Intelektinė gailėstingoji meilė“ praktikos lygmeniu sergėja esminę žinių vienybę nuo fragmentacijos, atsirandančios protą atsikyrus nuo tiesos paieškos. Ji

moko jaunuolius jausti gilų pasitenkinimą įgyvendinant su tiesa susijusią laisvę ir stengiasi aiškiai išreikšti ryšį tarp tikėjimo ir visų šeimos bei pilietinio gyvenimo aspektų. Sužadinus tiesos pilnatvės bei vienybės aistringą troškimą, jaunuoliams neabejotinai patiks atradimas, jog klausimas, ką galima žinoti, atveria vartus į didžiulį to, ką reikia daryti, nuotykį. Čia jie patirs, „ko“ galima viltis, ir bus įkvėpti prisidėti prie visuomenės gerovės tokiu būdu, kuris žadina kitų viltį.

<...> Universitetų ir mokyklų mokytojams ir administratoriams tenka pareiga ir privilegija laiduoti, jog auklėjamieji būtų mokomi katalikų mokymo ir praktikos. Šitai reikalauja, kad Kristaus, tokio, koks aptinkamas Evangelijoje ir skelbiamas Bažnyčios magisteriumo, viešasis liudijimas formuotų visus institucijos gyvenimo – tiek institucijos viduje, tiek už jos – aspektus. Nukrypimas nuo tokio požiūrio katalikiškąją tapatybę silpnina ir, užuot skatinęs laisvę, neišvengiamai veda į sumaištį – moralinę, intelektinę ar dvasinę.

Ypatingą padėtinimo žodį norėčiau tarti katechezės mokytojams – tiek pasauliečiams, tiek pašvęstiesiems asmenims, – besistengiantiems laiduoti, kad jaunuoliai kasdien vis labiau vertintų tikėjimo dovaną. Religinis auklėjimas yra didelių jėgų reikalaujantis apaštalavimas, tačiau daug ženklų rodo jaunuolių troškimą mokytis tikėjimo ir gyvai jį praktikuoti. Kad tokio pabudimo daugėtų, katechezės mokytojams reikia aiškiai ir tiksliai suprasti savitą katalikiškojo švietimo prigimtį bei vaidmenį. Jie taip pat turi būti pasirengę rodyti visai mokyklos bendruomenei pavyzdį, kaip išsipareigoti padėti jauniems žmonėms ir jų šeimoms patirti tikėjimo, gyvenimo ir kultūros dermę.

Čia norėčiau atskirai kreiptis į pašvęstojo gyvenimo brolius, seseris ir kunigus: neapleiskite apaštalavimo mokyklose; iš naujo ištraukite į mokyklas ypač mažiau turtingose srityse. Ten, kur daugybe tuščių pažadų jaunuoliai viliojami išsukti iš tiesos ir tikrosios laisvės kelio, pašvęstųjų asmenų teikiamas Evangelijos patarimų liudijimas yra nepamainoma dovana. Akinu pašvęstuosius asmenis su nauju užsidegimu skatinti pašaukimus. Žinokite, jog pašvęstojo gyvenimo idealo liudijimas ir misija tarp jaunuolių yra didžiulio tikėjimo įkvėpimo jiems ir jų šeimoms versmė.

Visiems jums sakau: liudykite viltį. Gaivinkite savo viltį malda. Įtikinamai atsakykite apie jūsų gyvenimą ženklinančią viltį (plg. 1 Pt 3, 15) gyvendami tiesa, kurią savo auklėtiniams siūlote. Padėkite jiems pažinti ir pamilti Tą, kurį patys susitikote, kurio tiesą ir gerumą džiugiai patyrėte. <...>

Popiežius Benediktas XVI

Kalba per tarpreliginį susitikimą Popiežiaus Jono Pauliaus II kultūros centre

Vašingtonas, 2008 m. balandžio 17 d.

Sutrumpinta

<...> Amerikiečiai visada brangino gebėjimą laisvai bei pagal savo sąžinę garbinti Dievą. Prancūzų istorikas ir Amerikos reikalų stebėtojas Alexis de Tocqueville'is šiuo šios nacijos aspektu tiesiog žavėjosi. Jis pabrėžė, kad šioje šalyje religija ir laisvė „artimai susijusios“, taip prisidėdamos prie tvarios demokratijos, skatinančios socialines dorybes ir visus jos piliečius dalyvauti bendruomeniniame gyvenime. Individams, kilusiems iš įvairių kultūrų bei skirtingų religijų, miestų zonose įprasta kasdien bendrauti turint omenyje komercinę, visuomeninę ir edukacinę plotmę. Šiandien visos šalies mokyklose vienas šalia kito sėdi jauni krikščionys, žydai, musulmonai, induistai, budistai, visų religijų vaikai, mokydami kartu ir vienas iš kito. Tokia įvairovė kelia naujų iššūkių, verčiančių giliau apmąstyti esminius demokratinės visuomenės principus. Tegu suteikia drąsos kitiems jūsų patirtis, rodanti, kad iš žmonių daugio tikrai gali kilti vieninga visuomenė – „*E pluribus unum* – iš daugelio vienas“, jeigu religijos laisvę visi pripažins esant pamatine pilietine teise (plg. *Dignitatis humanae*, 2).

Religijos laisvės palaikymo užduotis nepabaigiama. Naujos situacijos bei nauji iššūkiai kviečia piliečius ir vadovus apmąstyti, kaip jų sprendimais ši pamatinė žmogaus teisė gerbiama. Religijos laisvė, saugoma įstatymų, nelaiduoja, kad žmonės – pirmiausia mažumos – bus apsaugoti nuo nederamų diskriminacijos bei išankstinio nusistatymo formų. Norint garantuoti piliečiams galimybę ramiai garbinti Dievą ir perteikti savo religinį paveldą vaikams, būtinos nuolatinės visų visuomenės narių pastangos.

Religinių tradicijų perteikimas ateinančios kartoms ne tik padeda išsaugoti paveldą; tai taip pat palaiko bei gaivina aplinkinę šių dienų kultūrą. Tas pat pasakytina apie dialogą tarp religijų; praturtėja ir dalyviai, ir visuomenė. Vis labiau suprasdami vienas kitą, išvystame, jog gerbiame žmogaus protui suvokiamas etines vertybes, pripažįstamas visų geros valios žmonių. Pasauliui reikia bendro šių vertybių liudijimo. Todėl visus religingus žmones kviečiu laikyti dialogą ne tik geresnio tarpusavio susikalbėjimo priemone, bet ir būdu tarnauti visai visuomenei. Liudydamos

moralines tiesas, kurių jos kartu su visais geros valios vyrais ir moterimis laikosi, religinės grupės darys teigiamą poveikį platesnei kultūrai ir įkvėps kaimynus, bendradarbius ir bendrapiliečius prisidėti prie solidarumo saitų stiprinimo. Pasak prezidento Franklino Delano Roosevelto, „mūsų šaliai šiandien nėra didesnio dalyko už tikėjimo dvasios atgimimą“.

Konkretus indėlio, kuriuo religinės bendruomenės prisideda prie pilietinės visuomenės, pavyzdys yra tikėjimu paremtos mokyklos. Tokios institucijos praturtina vaikus ir intelektualiai, ir dvasiškai. Vadovaujami mokytojų, jauni žmonės atranda kiekvienam žmogui Dievo suteiktą kilnumą ir per tai mokosi gerbti kitų įsitikinimus ir praktikas, taip stiprindami tautos pilietinį gyvenimą.

Kokia didžiulė atsakomybė tenka religijų vadovams – diegti stiprią baimingą pagarbą žmogaus gyvybei ir laisvei; laiduoti žmogaus kilnumo pripažinimą bei puoselėjimą; mokyti vaikus to, kas teisinga, gera ir protinga!

Čia norėčiau paminėti dar vieną dalyką. Pastebėjau didėjančią vyriausybės suinteresuotumą remti programas, skatinančias dialogą tarp religijų ir tarp kultūrų. Tokios iniciatyvos girtinos. Kita vertus, religijos laisve, dialogu tarp religijų ir tikėjimu paremtu švietimu siekiama kažko daugiau negu vien sutarimo dėl praktinių strategijų taikai skatinti įgyvendinimo. Platesnis dialogo tikslas yra atrasti tiesą. Kokios žmogaus ištakos ir kokia jo lemtis? Kas yra gėris ir blogis? Kas mūsų laukia pasibaigus mūsų žemiškai egzistencijai? Tikrai imdamiesi šių pamatinių klausimų galime statydingai tvirtą taikos ir žmonių šeimos saugumo pamatą, nes „žmogus visada, kai yra apšviečiamas tiesos spindesio, beveik savaime pasuka taikos keliu“ (Žinia 2006 m. Pasaulinės taikos dienos proga, 3).

Gyvename laikais, kai tokie klausimai nustumti į paribį. Tačiau jų niekada neįmanoma ištrinti iš žmogaus širdies. Per visą istoriją vyrai ir moterys stengėsi artikuliuotai išreikšti savo nerimą dėl pasaulio praeinamumo. Judėjų ir krikščionių tradicijoje tokių ištarų gausu psalmėse: „Širdis man sustingo krūtinėj“ (Ps 143, 4; plg. Ps 6, 6; 31, 10; 32, 3; 38, 8; 77, 3); „Kodėl, mano širdie, tokia nusiminus? Ko taip nerimsti krūtinėj?“ (Ps 42, 5). Atsakymas į tai visada kupinas tikėjimo: „Viltį turėk Dievuje! Juk aš jį dar šlovinsiu – savo Gelbėtoją, savo Dievą“ (Ps 42, 6; 11; plg. Ps 43, 5; 62, 5). Dvasiniams vadovams tenka ypatinga pareiga ir, galėtume sakyti, kompetencija iškelti prieš akis esminius klausimus žmogaus sąmonei, iš naujo sužadinti žmogaus domėjimąsi žmogiškosios egzistencijos slėpiniu

ir karštligiškame pasaulyje padaryti erdvės apmąsty-
mui bei maldai.

Šių gilesniųjų, su žmogaus kilme bei lemtimi susijusių klausimų akivaizdoje krikščionybė siūlo Jėzų iš Nazareto. Mes tikime, jog jis yra amžinasis *Logos*, prisiėmęs kūną, kad sutaukintų žmogų su Dievu ir atskleistų visus dalykus pagrindžiančią prasmę. Būtent jį mes siūlome tarpreliginio dialogo forumui. Karštas troškimas sekti jo pėdomis akina krikščionis atverti savo protus ir širdis plėtojant dialogą (plg. *Lk* 10, 25–37; *Jn* 4, 7–26).

Mieli bičiuliai, mėgindami atrasti bendrus taškus, galbūt vengėme atsakomybės ramiai ir aiškiai aptarti mūsų skirtumus. Visada vieningai kviesdami siekti taikos, taip pat turėtume atidžiai įsiklausyti į tiesos balsą. Tada mūsų dialogas neapsiribos bendro vertybių rinkinio įvardijimu, bet skverbsis iki savo galutinio pagrindo. Neturime pagrindo bijoti, nes tiesa atskleidžia mums esminį santykį tarp pasaulio ir Dievo. Gebame suvokti, kad taika yra „dieviška dovana“, kviečianti mus palenkti žmogaus istoriją dieviškai tvarkai. Būtent tai ir yra „taikos tiesa“ (plg. Žinia 2006 m. Pasaulinės taikos dienos proga).

Kaip matėme, aukštesnis dialogo tarp religijų tikslas reikalauja aiškiai išdėstyti savo atitinkamus religinius mokymus. Šiuo atžvilgiu koledžai, universitetai ir studijų centrai yra svarbūs nuoširdaus keitimosi religinėmis idėjomis forumai. Šventasis Sostas savo ruožtu stengiasi plėtoti šį svarbų darbą per Popiežiškąją dialogo tarp religijų tarybą, Popiežiškąją arabų bei islamo studijų institutą ir įvairius popiežiškuosius universitetus.

Mieli bičiuliai, tegu mūsų nuoširdus dialogas bei bendradarbiavimas visus žmones įkvėpia apmąstyti mūsų kilmės ir lemties klausimus. Tegu visų religijų sekėjai visur vieningai gina bei skatina gyvybę ir religijos laisvę. Dosniai atiduodami save šiam šventam tikslui – per dialogą ir nesuskaičiuojamus nedidelius meilės, sutarimo ir užuojautos aktus, galėsime būti taikos visai žmonių šeimai įrankiais. Ramybės jums visiems!

Atsinaujinimo diena

Balandžio 13 d. Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto didžiojoje salėje, Katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“, padedama kitų bendruomenių ir maldos grupių, Kauno kunigų seminarijos klierikų surengė Atsinaujinimo dieną „Marija – Bažnyčios veidrodis“. Ji, kaip ir sausį vykęs renginys, buvo skirta Švč. M. Marijos apsišventinimo Šiluvoje 400 metų jubiliejui. Atsinaujinimo dienos dalyviai suvažiavo į Kauną iš visų didžiųjų Lietuvos miestų, taip pat kitų vietovių, atvyko svečių iš Latvijos. Tradiciškai renginio dalyviai iki dienos kulminacijos – drauge švenčiamos Eucharistijos – klausėsi konferencijų, dalyvavo darbo grupėse, už norinčius melstasi užtarimo malda.

Po šlovinimo ir maldos įvado, aktyviai įtraukusio visus renginio dalyvius, konferenciją tema „Marijos atvirumas Šventajai Dvasiai – mūsų gyvybės versmė“ vedė svečias iš JAV dr. Peteris Williamsonas. Jau penkioliktą kartą su evangelizacine misija Lietuvoje viešintis P. Williamsonas pasidžiaugė artėjančiu Marijos apsišventinimo jubiliejumi – stipriai tautos evangelizaciją galinčiu paveikti ypatingu įvykiu, per kurį įmanu atpažinti Dievo žinią savo tautai, panašiai tai vyksta ir kitose Marijos apsišventinimo vietose pasaulyje. Prelegentas kvietė žvelgti į Mariją ir atpažinti joje tai, kam patys esame pašaukti. Naujojo Testamento eilutėmis svečias kėlė aikštėn Marijos – asmens, visiškai atviro Šventosios Dvasios veikimui, – pavyzdį. Jis kvietė klausti savęs, ar mes, kaip Marija, kuri buvo pilna Šventosios Dvasios, susivienijusi su ja ir sunkiomis kentėjimų akimirkomis nepraradusi pasitikėjimo Dievu, esame atviri Šventajai Dvasiai, pasirengę pranašauti ir skelbti Dievo žinią savo aplinkoje.

Antrąją konferenciją „Marijos paklusnumas Viešpačiui – mūsų šventumo kelias“ vedė mons. dr. Artūras Jagelavičius. Jis atkreipė dėmesį, jog Marija yra visų mylima kaip motina. Tačiau ji ne visada suprantama, o ir suprantama labiau širdimi nei protu. Pateikdamas daugybę praeities ir dabarties dvasinių mokytojų, šventųjų minties pavyzdžių mons. A. Jagelavičius konferencijoje kvietė svarstyti klusnumo dorybę Marijos gyvenime ir žmogaus galimybę per paklusnumą Viešpačiui, tobuliausiu keliu, prie jo artėti. Marija, pasak prelegento, tobuliausias vilties, tikėjimo, gailestingumo pavyzdys, dorybių mokytoja, moko krikščionių šiandien matyti visuomenės kryžiaus kelią ir nuo jo nenusigręžti. Pasak prelegento, iš Marijos bruožų, kuriuos išsiugdysime, būsime atpažinti pas Tėvą amžinybėje.

Tarp konferencijų Atsinaujinimo dienos dalyviai šiltai plojo Evangelizacinės mokyklos iš Žemaitijos jauniems nariams: 11 moksleivių, pasitelkdami žodį, judesį, muziką, parodė keletą evangelizacinio pobūdžio improvizacijų apie neretai dramatišką savęs ir Jėzaus atradimą savo aplinkoje. Nuo 2007 metų rudens veikiančią mokyklą organizuoja Kretingos pranciškoniškojo jaunimo tarnyba, Šv. Antano Paduviečio mažesniųjų brolių vienuolynas ir Jaunimo misija *Kerygma teams*.

Po pietų įvairūs dvasinio atsinaujinimo šaltiniai buvo aptarti darbo grupelėse. Vienoje jų Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserys pasidžiaugė kaip tik tądien minėtu savo steigėjo pal. Jurgio Matulaičio gimtadieniu ir pasidalijo džiaugsmu turėti savo tarnystės kelyje gyvenimo Marijos mokykloje pavyzdį. Ses. Viktorija Plečkaitytė, remdamasi palaimintojo dvasiniais užrašais, svarstė, kuo Marijos Nekaltojo Prasidėjimo slėpinys galėjo patraukti palaimintąjį, o atsakymą susiejo su Šventosios Dvasios dovana Marijai; Marija palaimintajam buvusi vilties ženklas, amžinybės garantas,

Nauja pasauliečių pranciškonų taryba

Balandžio 11–13 d. Kretingoje Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas (OFS) surengė Nacionalinės tarybos rinkimų kapitulą. Į Kretingos pranciškonų vienuolyną susirinko 40 regionų ir vietinių OFS brolių delegatų ir 3 Pranciškoniškojo jaunimo (Jaupra) Nacionalinės tarybos atstovai. Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas, šiandien vienijantis per 500 narių, susideda iš 6 regionų, 32 vietinių brolių Lietuvoje ir 2 brolių užsienyje. Rinkimų kapitulai vadovavo Pasauliečių pranciškonų ordino Tarpautinės tarybos (CIOFS) Prezidiumo atstovai: generalinės ministrės delegatė Wilhelmina Visser-Pelsma OFS ir generalinis dvasinis asistentas br. Ivan Matic OFM.

Naujai išrinktą Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinę tarybą sudaro: ministras Algimantas Andziulis OFS, viceministras Aidas Gintaras Adomaitis OFS, magistrė Aldona Elena Šeduikienė OFS, ekonomas ir tarptautinės tarybos narys Nerijus Čapas OFS ir sekretorius Edvardas Macijauskas OFS. Trejų metų kadencijai išrinkta naujoji Nacionalinė taryba buvo iškilmingai patvirtinta šv. Mišių metu. -Br-

Mokslinė konferencija apie Šiluvą

Balandžio 18 d. Vytauto Didžiojo universiteto didžiojoje auloje (Katalikų teologijos fakultete) VDU Menų institutas, Kauno arkivyskupijos kurija ir arkivyskupijos muziejus, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilikos parapija surengė tarpdisciplininę mokslinę konferenciją „Šiluva Lietuvos kultūroje“.

Mokslininkus, rengėjus ir dalyvius pasveikinęs konferencijos globėjas Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius padėkojo už dėmesį brangiam istorijos įvykiui, kurį galima švęsti neatpažįtamai pasikeitusioje Lietuvoje. Konferenciją pasveikino ir VDU rektorius prof. Zigmąs Lydeka, džiaugdamasis, jog jos surengimas atspindi universi-

teto požiūrį į vertybes. Žodį taręs prel. V. S. Vaičiūnas OFS pabrėžė renginio reikšmingumą žmogaus ir tautos atgimimui, teikiamą galimybę geriau pažinti nuostabų Dievo pasaulį.

Konferencijoje perskaityta trylika mokslinių pranešimų, kuriuose Švč. M. Marijos apsišviškimas bei Šiluvos vaidmuo bei įtaka Lietuvos kultūroje aptarti istoriniu, menotyriiniu, muzikologiniu, literatūrologiniu, etnologiniu, teologiniu aspektais.

-Kn-

Piligriminė kelionė

Balandžio 13-ąją, švenčiant Marijos dieną, piligriminę kelionę į Šiluvą surengė Kauno miesto parapijų tikintieji. Nuo Katauskių gyvenvietės keliauta pėsčiomis: tam reikėjo didesnio pasiryžimo, nes oras nelepino; lietus lydėjo maldininkus iki pat pamaldų pabaigos. Drauge su mokytojais, katechetais, tėvais išsvermingai pėsčiomis, giedodami ir meldamiesi Rožinį, keliavo ir vaikai bei jaunimas. Žygiui vadovavo arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Pagrindinėms prieš baziliką aukojamoms šv. Mišioms vadovavo arkivyskupas, jas koncelebravo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, dekanato kunigai. Giedojo Kristaus Prisikėlimo parapijos sumos choras, vadovaujamas D. Beinarytės. Sveikindamas piligrimus, arkivyskupas priminė, jog kiekviena piligrimystė – tai atsiliepiamas į Marijos kvietimą garbinti jos Sūnų, pažinti Jėzų, sekti jo pėdomis, nes dangiškajai Motinai rūpi mūsų amžinasis likimas. Per homiliją klausytojų dėmesį arkiv. S. Tamkevičius kreipė į Jėzų, vienintelį, tegalintį suteikti žmogui gyvenimo pilnatvę. Ganytojas apgailėstavo, jog aštuoniolika nepriklausomybės metų žmonės deda savo viltis į pinigų, daiktus, tariamą laisvę, pamiršdami Jėzų Kristų – tikrosios laimės šaltinį. Arkivyskupas kvietė nuolat atsiversti, prašyti Viešpaties mūsų tautai dvasinių pašaukimų, brandžių asmenybių.

-Kn-

žmogaus menkumo ir Dievo didybės paralelė. Atkreiptas dėmesys, jog ir palaimintojo laiškuose nuolat išreiškiamas pasitikėjimas Dievo Apvaizda ir Marijos globa.

Daug dalyvių susirinko į grupelę, kurioje apie dvasinio brendimo pamokas Marijos mokykloje pasakojo ses. Rozana Graulich ir Aušros Vartų Marijos bei Teresėlės bendruomenės nariai ir bičiuliai. Ses. Rozana kvietė savo gyvenimo aplinkybes, sunkumus taip, kaip Marija, laikyti savo širdyje tol, kol jie bus suprasti. Ji atkreipė dėmesį į Marijos gyvenimą, akcentuodama, jog ji, būdama savo amžiaus moteris, iš šiandien yra pavyzdys, į kurį verta žiūrėti dabar, kad vėliau būtume su ja garbėje.

Dalyvavusieji grupelėje, kuriai vadovavo dr. P. Williamsonas, turėjo progą pagilinti Šventosios Dvasios krikšto supratimą. Teologų įvairiai traktuojamas dvasinis krikštas – pirmųjų krikščionių gauta malonė; per Įkrikščioninimo sakramentus gaunama malonės atnaujinimą, arba ypatingą malonę apaštalausti, to reikšmę asmens dvasinei brandai paliudijo pats dr. P. P. Williamsonas, papasakojęs, kaip gautoji Šventosios Dvasios dovana keitė jo požiūrį į save, kitus ir netgi patį tikėjimą, uždegė norą šlovinti Viešpatį, gilintis į Šventąjį Raštą, apaštalausti.

Auditorijoje, kurioje Evangelizacijos mokyklos studentai skelbė Gerąją Naujieną jauniems Atsinaujinimo dienos dalyviams, kaip ir reikėjo tikėtis, aidėjo giesmės, jauni žmonės buvo kviečiami malda atnaujinti savo tikėjimą. Apie netikėtus Dievo vedimo kelius nuoširdžiai, su jaunatvišku humoru liudijo klausytojų bendraamžiai.

Baigę svarstymus grupėse dalyviai skubėjo į Eucharistijos liturgijos įvadą, kurį vedė Vilkaviškio vyskupijos kun. Vaidotas Labašauskas. Kodėl šv. Mišios kai kuriems atrodo nuobodžios, kaip nenuklysti į jų išorės sureikšminimą, kaip ateiti į jas ne tik su noru gauti, bet ir duoti, jų žinią nešti pasauliui – šiuos klausimus svarstant ir siekiant geriau suprasti šv. Mišių prasmę katechezės vedėjas siūlė prašyti Šventosios Dvasios pagalbos.

Eucharistijos šventimui vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ, atskubėjęs iš tądien Šiluvoje vykusios Kauno miesto parapijų piligriminės kelionės. Pasveikinęs Atsinaujinimo dienos dalyvius, arkivyskupas pakvietė pratęsti Šiluvoje vykusią Gerojo Ganytojo ir Pasaulinės maldų už pašaukimus sekmadienį maldą už kunigus, kad Viešpats siųstų Lietuvai daugiau pašaukimų, kurie būtų Bažnyčios ateities garantas. Savo homilijoje ganytojas rėmėsi popiežiaus Benedikto XVI žinia ir LVK laišku 45-osios Pasaulinės maldų už pašaukimus dienos proga, drąsino jaunos žmones nebijoti savo tikėjimo ir pašaukimo sekularioje aplinkoje, atkreipė dėmesį į bendruomenių vaidmenį auginant būsimuosius kandidatus į kunigystę.

Atsinaujinimo dienos rengėjai pakvietė dalyvauti rudenį, spalio 26 d., prasidėsiančiame Atsinaujinimo dienų cikle, kuris bus skiriamas šeimos temai.

-Kn-

Maldos už pašaukimus savaitė Kauno kunigų seminarijos bažnyčioje

Artinantis Pasaulinei maldos už pašaukimus dienai, Kauno kunigų seminarijos bendruomenė pakvietė melstis už pašaukimus surengdama maldos savaitę

Kauno kunigų seminarijos Švč. Trejybės (seminarijos) bažnyčioje. Kas vakarą nuo balandžio 7 d. iki 11 d. bažnyčioje buvo aukojamos vakaro šv. Mišios ir meldžiamasi už šeimos, pašvęstojo gyvenimo, kunigystės pašaukimus, už ieškantį jaunimą, dar tik besirenkantį pašaukimo kelią. Balandžio 8 d. arkivyskupijos seserys ir broliai vienuoliai dalyvavo šv. Mišių aukoje, kuriai vadovavo Šv. Jono kongregacijos prioras t. Jonas Emanuelis. Daug jaunų žmonių vienijosi malda balandžio 9 d. vakarą, kai šv. Mišioms vadovavo arkivyskupijos Jaunimo centro vadovas kun. Kastytis Šulčius, giedojo Šv. Vincento Pauliečio (Petrašiūnų) parapijos jaunimas. Po pamaldų tomis dienomis jų dalyviai būdavo kviečiami pabendrauti agapėje, apžiūrėti seminarijos gyvenimą atspindinčią fotografijų parodėlę „Akimirksniai“, kurią parengė III kurso klierikas Žydrūnas Birbilas.

Balandžio 11 d. vakare Eucharistijos liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, besirengiančiųjų kunigystei ugdytojai bei dvasios tėvai. Giedojo seminaristų choras. Šiose šv. Mišiose melstasi už visus pašaukimus, ypač už arkivyskupijos ir visos Lietuvos kunigus, kurių pastoracinio rūpesčio taip reikia tikintiesiems.

Per pamokslą arkiv. S. Tamkevičius pabrėžė Dievo laisvę apdovanoti žmones savo malonėmis ir kvietė jų melsti, o gavus – savo pašaukimo kelyje branginti ir nešvaistyti. Ganytojas iškėlė Eucharistijos reikšmę kiekvieno žmogaus ir ypač kunigo gyvenime: jei kasdien maitinamės Eucharistija, nebūsime vien rusenančia dagtimi. Ir šv. Mišiose, ir vėliau per naktį adoruojant Švč. Sakramentą bažnyčioje ganytojas kvietė melstis vieniems už kitus, kad visi, ypač dvasininkai, brangintų Eucharistijos – Gyvosios Duonos dovaną.

Daug žmonių drauge su seminarijos bendruomene tuoj po šv. Mišių prie išstatyto Švč. Sakramento pradėjo adoraciją, kuri tęsėsi per visą naktį. Tarp maldų savo tikėjimo liudijimais dalijosi klierikai, jaunimas, šeimos, seserys vienuolės. Klierikų dalytais žmonėms skirtukais su malda už kunigystės pašaukimus seminarijos bendruomenė kvietė ir toliau savo asmeninėse maldose nepalianti prašius daugiau dvasinių pašaukimų Viešpaties vynuogynui. -Kn-

Kunigystės šventimai

Vilniuje

Balandžio 12 d., Gerojo Ganytojo sekmadienio išvakarėse, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis į kunigus išventino diakonus Marek Butkevič, Saulių Bužauską, Edvard Dukel, Julian Marcelo Gonzalez (iš Gailestingojo Jėzaus brolių bendruomenės, FGM), Vitalij Kisel, Zbigneve Mickevič, Povilą Narijauską, Marių Žitkauską. Šventimuose dalyvavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras vyskupas Juozas Tunaitis, Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos vadovybė su klierikais, parapijose pastoracinių praktikų metu šventinamuosius ugde kunigai, dėstytojai, bičiuliai ir šeimų nariai, Vilniaus propedeutinio kurso vadovai ir auklėtiniai. Skaitinius šventimų šv. Mišioms pasirinko patys būsimieji kunigai.

Per pamokslą kardinolas A. J. Bačkis drąsino šventinamuosius savo tarnystėje nestokoti išminties, ištikimybės ir drąsos. Ganytojas sakė, kad netrukus jaunesni kunigai bus įtraukti į įvairiopa veiklą, todėl per tarnysčių įvairovę labai svarbu nepamiršti asmeninės maldos ir artimo santykio su Jėzumi. Šventimų metu perskaitytą Evangelijos ištrauką (Jn 15, 11–17) apie tai, kad

Pašventinta bažnyčia

Balandžio 23 d., švenčiant Šv. Jurgio atleidus, Kaune iškilmingai iš naujo pašventinta Šv. Jurgio Kankinio bažnyčia. Šventinimo apeigas atliko ir po ilgos apie 60 metų pertraukos pirmąsias šv. Mišias šioje bažnyčioje aukojo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Drauge su juo koncelebravo Lietuvos Mažesniųjų brolių ordino Šv. Kazimiero provincijos provincijolas kun. Astijus Kungys OFM, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, kurijos kancleris mons. Adolfas Grušas, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, broliai pranciškonai ir daugybė kitų vienuolių brolių kunigų.

Pradedant pamaldas, kuriose gausiai dalyvavo seminarijos auklėtiniai, tikintieji, daug jaunų žmonių, Šv. Jurgio konvento Kaune gvardijonas br. kun. Andrius Dobrovolskis OFM trumpai supažindino su dramatiška Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios istorija. Būdamas vienas reikšmingiausių architektūrinių XV a. paminklų Kaune, bažnyčia ilgus metus sovietiniais metais kaip maldos namai buvo uždaryta (čia buvo įkurtas vaistų sandėlis, o visame vienuolyno komplekse – aukštesnioji medicinos mokykla).

Per pamokslą arkivyskupas pažymėjo, kad Šv. Jurgio bažnyčios išniekinimas sovietmečiu simbolizuoja Bažnyčiai priešišku jėgų siautėjimą ir norą sunaikinti tikėjimą. Iš šios bažnyčios po karo išvaryti Varnių kunigų seminarijos auklėtiniai (čia kitados perkelti carinės valdžios) turėjo netgi palikti seminariją, nes greit seminaristų skaičius valdžios įsakymu buvo labai sumažintas. Tačiau, pasak ganytojo, Viešpats pažadėjo būti su mumis, todėl galime būti ramūs. Žvelgdamas į bažnyčią, kurios laukia ilgi įrengimo ir pirminio grožio sugražinimo metai, ganytojas kvietė nesigąsdinti šio vaizdo, nes „Viešpačiui reikia mūsų širdžių ir mūsų gyvenimo“.

Šv. Mišių pabaigoje žodį taręs provincijolas kun. A. Kungys OFM nuoširdžiai padėjo arkivyskupui, visiems dvasi-

ninkams, broliams pranciškonams, atvykusiems iš visų vienuolynų Lietuvoje, giedojusiam jaunimui, etnografinės jurginių programos prieš pamaldas rengėjams bei palinkėjo kauniečiams savo broliams, kad, šv. Jurgio padedami, įdirbtų čia žemę ir sėkmingai sėtų Viešpaties grūdą žmonių širdyse, suburtų bažnyčioje gyvą tikinčiųjų bendruomenę ir prisidėtų skelbiant Dievo žodį Kauno mieste.

Jurginių šventė tęsėsi vienuolyno kiemyje. Ją gražiai praturtino vaikų piešinių parodėlė „Šv. Jurgis“ ant istorijos negandų suaižytų bažnyčios sienų.

Šv. Jurgio Kankinio bažnyčioje šv. Mišios sekmadieniais bus aukojamos 10.30 val. -Kn-

Caritas savanorių susitikimas Kaišiadoryse

Balandžio 12 d. Kaišiadorių vyskupijos Caritas kartu su vyskupijos Jaunimo centru jauniesiems Caritas savanoriams surengė susitikimą „Pumpurėliai“ tema „Palaimingiau duoti nei gauti“ (Jonas Paulius II). Susitikimas vyko vyskupijos Sielovados centre Kaišiadoryse. Renginyje dalyvavo atstovai iš Kernavės, Žaslių, Vievio, Molėtų ir Kaišiadorių parapijų.

Renginio pradžioje jaunuosius savanorius pasveikino Kaišiadorių vyskupijos Caritas direktorius kun. Rimvydas Jurkevičius. Jis džiaugėsi, kad vaikai ir jaunimas ryžtasi šiai tarnystei, ir sakė, kad Dievui reikia gerų žmonių, kurie darytų jo pavestus darbus. Direktorius jiems palinkėjo saugoti ir skleisti Dievo dovaną tarnauti kitiems.

Renginį vedė Kaišiadorių vyskupijos Jaunimo centro vadovė Jolanta Pupalaigytė. Patirtimi apie savanorio tarnystę dalijosi Lina Gervytė, Caritas savanorė iš Vilniaus. Prelegentė dalyviams pasakojo apie savo savanorišką patirtį Lietuvoje ir užsienyje. Vėliau jaunimas grupelėse dalijosi savo turimomis žiniomis savanorystės tema, kalbėjosi

Jėzus savo mokinius vadina draugais ir įsako jiems vienam kitą mylėti, kardinolas ragino priimti kaip Viešpaties kvietimą neapleisti tikrojo kunigo gyvenimo Bičiulio. Šiuo priesaku naujai iššventintinti kunigais turėtų vadovautis visą gyvenimą. Pašaukimas – ne mūsų pačių sumanymas, išsirenka pats Dievas. Žmogus gali tik atsiliepti, bendradarbiauti, atsakyti į Viešpaties kvietimą: „Taip!“ Didžiausia gailestingosios Dievo meilės apraiška – atleisti ir guldyti gyvybę. Tokią gailestingąją Dievo meilę kunigai raginami nešti į pasaulį, skirti savo jėgas ir laiką žmonių išgelbėjimui. Patys patyrę Dievo malonių, jo gailestingumo žinią galime nešti šių dienų pasauliui, rodyti jautrumą ir atlaidumą kitiems žmonėms. Šv. Mišiose giedojo Vilniaus arkikatedros bazilikos jaunimo choras, vadovaujamas Violetos Savickaitės-Paciūnienės, vargonavo Bernardas Vasiliauskas.

Po šv. Mišių kardinolas su kunigais Vilniaus arkikatedros bazilikos šv. Kazimiero koplyčioje prie šventojo relikvijų meldėsi, kad jaunimo ir mūsų krašto globėjas savo pagalba rūpestingai lydėtų visus kunigus jų tarnystės kelyje, padėtų išsaugoti gyvą, tvirtą ir veiklą krikščionišką tikėjimą, pagarbą mūsų Viešpaties Motinai Švenčiausiajai Mergelei Marijai ir padėtų būti skausmingo gyvenimo ženklais šių dienų pasaulyje. Kunigai prašė, kad šv. Kazimieras sustiprintų visų pastangas tapti vis panašesniems į Jėzų, Gerąjį Ganytoją, būti kantriems bei jautiems tiems, kuriems tenka patarnauti. Šventimų iškilnės baigėsi svečių garbei surengtuose pietuose Vilniaus arkivyskupijos globojamoje „Betanijos“ valgykloje. -ksb-

Kaune

Balandžio 20 d., sekmadienį, Kauno arkikatedroje bazilikoje per sumos šv. Mišias arkivyskupas Sigitas Tamkevičius kunigyستės šventimus suteikė diakonui Kęstučiui Geniui. Iškilnių pradžioje ganytojas pakvietė susirinkusią bendruomenę nuoširdžiai melstis už būsimąjį kunigą, visus dirbančius kunigus bei besirengiančius kunigystei seminarijoje. Iškilnėse dalyvavo ir šv. Mišias drauge aukojo rektorius mons. lic. Aurelijus Žukauskas, prel. doc. dr. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, seminarijos dvasios tėvai, kiti kunigai. Liturgiją tikintiesiems aiškino mons. Adolfas Grušas.

Per pamokslą ganytojas kvietė visus apsvarstyti Jėzaus žodžius, kuriais jis save pavadino keliu, vedančiu pas Tėvą. Pasak arkivyskupo, Jėzaus, Pasaulio šviesos, žodžiai ir darbai kviečia rinktis Kristaus, o ne pasaulio siūlomus, nors ir patogesnius, kelius. „Kiekvienam reikia atnaujinti ištikimybę Kristui, nes kito kelio į gyvenimą ir ateitį nėra“, – visus ragino arkivyskupas, o diakonui Kęstučiui linkėjo, kad Jėzaus žodžiai taptų jo gyvenimo tiesa. Tikintieji pakviesti malda palydėti šventinamąjį, kad jis būtų ištikimas Kristaus kelyje ir juo vestų tuos, kuriuos jam patikės Bažnyčia.

Pasibaigus šventimų liturgijos apeigoms, kartu su kitais celebrantais kun. Kęstutis Genys aukojo pirmąsias šv. Mišias. Iškilnių dalyviai arkikatedroje naująjį kunigą pasveikino šiltais plojimais, artimesni sveikintojai apdovanojo gėlėmis šventoriuje. -Kn-

Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Balandžio 22 d. Kauno kurijoje įvyko eilinis arkivyskupijoje tarnaujančių kunigų susirinkimas, kuriam vadovavo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas.

Pirmojoje susirinkimo dalyje dvasininkai supažindinti ir pakviesti dalyvauti gegužės 9–10 d. Katalikų teologijos fakulteto Vytauto Didžiojo universitete rengiamoje mokslinėje teorinėje ir praktinėje konferencijoje „Švč. M. Marijos kulto Europoje teologiniai-istoriniai aspektai“, kuria, skiriama Šiluvos Jubiliejui, siekiama suburti mariologija besidominčius mokslininkus ir plėtoti mariologinį dvasingumą. Konferencijoje dalyvaus ir žymių užsienio šalių prelegentų. VDU KTF laikinai pareigas einantis dekanas dr. Benas Ulevičius supažindino su vykdomomis studijų programomis, stojimo galimybėmis bei mokymosi sąlygomis, pakvietė išplatinti informaciją apie studijas parapijose.

Išsamų pranešimą apie tabako ir alkoholio vartojimo mastus, ypač tarp jaunų žmonių, moksleivių, dvasininkams pristatė Nacionalinės sveikatos tarybos narys, profilaktinės medicinos specialistas Aurelijus Veryga. Iš daugybės statistinių duomenų ir suvestinių išryškėjo išvada, jog reklama visuomenėje išties paveiki: 2000 m. uždraudus tabako reklamą, rūkančiųjų skaičius pradėjo mažėti. Pabrėžta, jog rūkalų ir svaigalų labai anksti paragauja vaikai: katastrofiškai mažas procentas nepilnamečių būna neragavę alkoholio.

Vysk. J. Ivanauskas, aptardamas pasirengimo Šiluvos jubiliejui eigą, papasakojo kelionės po JAV išpūdžius ir apie įsibėgėjusį ten gyvenančių tautiečių pasirengimą šiai sukakčiai. Nepaisant komunikacijos, kalbos problemų, susidomėjimas jubiliejaus žinia labai gyvas, ypač tarp vyresnio amžiaus žmonių. Neseniai LVK ir Lenkijos vyskupų konferencijos sesijoje dalyvavęs ir Lenkijoje lankęsis vyskupas patvirtino ir kaimynų lenkų dėmesį Šiluvai. Pasak ganytojo, kaimyninės šalies piligrimų maršrutai, be didžiųjų pasaulio piligriminių vietų, apima ir Lietuvą, o čia – ir Šiluvą. Mūsų arkivyskupijai, jubiliejui dėmesį rengiasi skirti ir lenkų katalikiškoji žiniasklaida, į jubiliejaus iškilmes ketina atvykti lenkų episkopato delegacija, daug piligrimų lenkų. Norą dalyvauti išreiškė lenkų marijonų kongregacija. Su kunigais susirinkime aptarti artimiausių pasirengimo jubiliejui švenčių – Sekminių, Eucharistinio kongreso – organizaciniai klausimai. Dėmesys atkreiptas į dekanatų, parapijų, institucijų prisistatymą visuomenei Kaune kongreso metu, kultūrinius bei estetinius aspektus skleidžiant jubiliejaus žinią, priimant piligrimus iš kitų šalių. Jubiliejaus iškilmėse daugelis žmonių naudosis Sutaikinimo sakramento malone, tad kunigai pakviesti atnaujinti savo žinias apie Atgailos sakramento šventimą. Visiems padėkota už bendradarbiavimą, paprašyta bendros atsakomybės už deramai švenčiamą jubiliejų. Parapijų klebonai paraginti svetingai priimti ir apnakvindinti vasarą į Šiluvą pėsčiomis keliausiantį pranciškoniškąjį jaunimą iš Kauno Šv. Jurgio konvento, o rudenį – apie 100 Vilkaviškio vyskupijos piligrimų, keliausiančių iš Marijampolės.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, į kunigų susirinkimą atvykęs tiesiai iš Šiluvos, papasakojo apie vykdomus darbus aikštėje, bazilikos atnaujinimą tiek iš vidaus, tiek iš išorės, informacijos centro ir muziejaus statybos darbų pradžią. Ganytojas paprašė kunigų neprisidėti prie partijų reklamų prieš rinkimus, raginti žmones būti aktyvius ir sąmoningus.

Kunigams kartu su informacine jubiliejaus medžiaga buvo padalyti Kauno kunigų seminarijos lankstinukai, kuriuos jie paskelbs savo parapijose. Kunigų susirinkimas baigtas šventine gaida: dvasininkai pasveikino jų gretas papildžiusį jauną kunigą Kęstutį Genį, sekmadienį gavusį kunigystės šventimus. Penkiasdešimties metų jubiliejaus proga plovimais ir gėlėmis pasveikintas Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčios rektorius kun. Kęstutis Rugevičius.

apie tai, koks turėtų būti savanoris ir kokios žmogiškos savybės jam būdingos, reikalingos. Po pietų jaunesni savanoriai klausėsi mokymo apie įsipareigojimą savanoriškai tarnystei, kurį vedė Kaišiadorių vyskupijos Caritas reikalų vedėja ses. Vincenta Slavėnaitė MVS. Prelegentė sakė, kad Dievas kurdamas žmogų kiekvienam numatė ir užduotį. Įsipareigojimas savanoriškai tarnystei yra Dievo dovana ir malonė mums; tai, ką darome dėl kitų, nėra mūsų pačių nuopelnas, bet Dievo darbas, kurį Dievas daro per mus.

Renginio pabaigoje, dėkodami už gautas malones, visi kartu šventė Eucharistiją Kaišiadorių katedroje. Šv. Mišias celebravo Kaišiadorių vyskupijos Caritas direktorius kun. R. Jurkevičius. Šv. Mišiose giedojo jaunimo choras iš Elektrėnų parapijos, vadovaujamas Laimos Mažuolytės.

-Kš-

Pašventinti rekolekcijų namai

Balandžio 16 d. Guryonyse (Kaišiadorių r. sav.), kardinolo V. Sladkevičiaus tėviškėje, atvėrė duris Rožinio slėpinių kelio rekolekcijų namai. Rekolekcijų namus, kuriuos sudaro du statiniai, pašventino Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis. Namus šventinant dalyvavo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius SJ, daug Kaišiadorių vyskupijos kunigų, taip pat Guryonyse reziduojančios vienuolės eucharistietės (Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacija).

Rekolekcijų namai įsteigti Kaišiadorių vyskupo iniciatyva bei rūpesčiu Rožinio slėpinių kelio – parko – teritorijoje šalia penkių Rožinio slėpinių kelio koplytelių su freskomis, vaizduojančiomis biblines scenas bei Lietuvos katalikų gyvenimo istorinius įvykius. Namų statyba užtruko trejus metus. Namuose įrengta oratorija (koplytėlė), kambariai ir valgomasis rekolekcijų dalyviams, taip pat ekspozicijų kambarys, kuriame veikia rožinių bei kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinė ekspozicija. Aplink rekolekcijų namus – dešimties hektarų parko teritorija; netoliese miškas, pri-

važiavimas – asfaltuotas. Rekolekcijų namais rūpinsis bei rekolekcijas organizuos seserys eucharistietės. –KŠ-

Seminaras socialiniams darbuotojams

Balandžio 8–14 d. Marijampolės miesto garbės pilietė Brunhilde Sigl bei Zalcburgo katalikiško švietimo centro referentės Herta Gallee ir Maria Kasberger iš Austrijos lankėsi Vilkaviškio vyskupijos *Caritas*, kur Marijampolės savivaldybėje veikiančių globos įstaigų darbuotojams surengė seminarą „Savarankiška ir kūrybinga gyvenimo kokybė senatvėje“.

Balandžio 9–10 d. Vilkaviškio vyskupijos Pastoraciniame centre pristatyta teorinė dalis, o balandžio 11 d. Marijampolės specialiuosiuose globos namuose, Marijampolės Švč. Mergelės Marijos globos namuose ir Marijampolės šv. arkangelo Mykolo globos namuose vyko praktiniai užsiėmimai žinioms įtvirtinti.

Pasak viešnių iš Austrijos, jų tikslas yra išmokyti Lietuvos socialinius darbuotojus dirbti pagal programą, padedančią pagyvenusiam žmogui kuo ilgiau išlikti žvaliam, nepriklausomam, savarankiškam ir kūrybingam, nepaisant su amžiumi ateinančių įvairių problemų, kurių daugumos galima išvengti atitinkamai elgiantis. Seminaro pabaigoje dalyviai užpildė anketas, pabrėždami renginio aktualumą bei naudingumą. Antrasis seminaro ciklas numatytas surengti šių metų spalio mėnesį. –Vk-

Ateitininkų įžodžio šventė

Balandžio 19 d. Marijampolės šv. Vincento Pauliečio bažnyčios šventoriuje susirinko gražus būrys ateitininkų – jaunučių ir moksleivių. Prie devyniolikos Marijampolės vietovės ateitininkų iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio, „Saulėtekio“ ir „Žvaigždutės“ kuopų prisijungė ir dvi ateitininkės iš Alytaus Šv. Pauliaus kuopos. Kartu su šiais jaunučiais ir moksleiviais gyventi šūkio „Visa atnaujinti Kristuje!“ dvasia pasižadėjo ir dvi globėjos: Rasa Pudžemienė iš

Marijos apsireiškimo jubiliejinių metų iškilmės Kanadoje

Balandžio 5 d. Mississauga mieste, Anapilio sodyboje, Lietuvos kankinių šventovėje prasidėjo Kanados jubiliejinių Marijos apsireiškimo Šiluvoje metų iškilmės. Jose dalyvavo Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas. Šventės komiteto pirmininkas Antanas Samsonas jų pradžioje paskelbė jubiliejinių metų Kanadoje oficialų atidarymą ir perskaitė Lietuvos ambasadorės Kanadoje Gintės Damušytės sveikinimą. Salę puošė Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos skyrių, kitų lietuviškų organizacijų vėliavos bei plakatai, Reginos Choromanskytės parengta Kanados lietuvių šventovėse esančių Marijos paveikslų, vitražų bei statulų nuotraukų paroda.

Svečias vysk. J. Ivanauskas kalbėjo apie apsireiškimo Šiluvoje prasmę, Marijos, savo dieviškajam Sūnui tarnaujančios Motinos, viltį Lietuvai, Europai ir visam pasauliui. Vyskupas papasakojo apie jubiliejaus iškilmes, pranešė, kad tariamasi dėl palydovinių televizijos transliacijų, kuriomis bus pasiekiami visi pasaulio kraštai, aptarė Šiluvos tvarkymo darbus. Išreikšta viltis, kad ji išgarsės ateityje ir į save trauks tikinčiųjų širdis panašiai kaip vėlyvesnės Marijos apsireiškimo vietos Lurde ir Fatimoje. Paskaitai pasibaigus, vyskui buvo įteiktas jubiliejaus Kanadoje atminimo ženklas.

Po to pirmojoje pasaulyje Lietuvos kankiniams dedikuotoje šventovėje buvo aukojamos iškilmingos šv. Mišios. Prieš jas surengtas trumpas koncertas: Marijos giesmes atliko Lilijos Turūtaitės vadovaujami papapiniai „Dainos“ ir „Angeliukų“ chorai. Iškilminga eisena su vėliavų palyda buvo atneštas per Kanadą keliausiantis Šiluvos Marijos paveikslas su Romo Dūdės padarytu altorėliu. Jį nešė Kanados LB krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė, Kanados LK moterų draugijos pirmininkė Birutė Biretienė, Kanados LK centro valdybos pirmininkas Jonas Andrulis ir Šiluvos jubiliejaus Kanadoje komiteto pirmininkas Antanas Samsonas.

Šv. Mišių pradžioje Kanados lietuvių kunigų vienybės pirmininkas kun. Vytautas Staškevičius, taręs sveikinimo bei padėkos žodį vyskui, pakvietė jį vadovauti liturgijai. Vysk. J. Ivanauskas pasveikino visus iš įvairių parapijų bei vietovių susirinkusius lietuvius, su juo šv. Mišias koncelebruojančius prel. E. Putrimą, prel. J. Staškevičių, kun. A. Simanavičių OFM, kun. A. Šarką OFM, kun. K. Kaknevičių, kun. V. Staškevičių, asistuojančius diak. dr. K. Ambrozaitį ir diak. B. Belicką OFM, jubiliejaus komitetą ir Kanados lietuvių katalikų centro valdybos narius. Jis atkreipė dėmesį, kad jubiliejaus šventimas pirmiausia prasideda Kanadoje, todėl iš Lietuvos kankinių šventovės nusiuntė šventinį sveikinimą visiems išeiviams lietuviams, gyvenantiems JAV, Pietų Amerikoje, Airijoje, Anglijoje, Ispanijoje, tolimoje Australijoje ir kituose kraštuose, kur yra lietuvių. Jis taip pat perdavė LVK pirmininko Kauno arkivyskupo metropolito Sigito Tamkevičiaus sveikinimus.

Per pamokslą vysk. J. Ivanauskas kalbėjo apie nuostabią Dievo dovaną Lietuvai – Kristaus motiną Mariją, lydinčią mus per visą mūsų istoriją, ir apibūdino ją kaip dėl savo suvargusių vaikų kenčiančią Motiną. Jis papasakojo apie Lietuvoje vykstantį pasirengimą jubiliejui, pasidžiaugė Kanados lietuviais, stačiaisiais lietuviškais šventovės, auginančiais tikinčias lietuviškas šeimas, kovojusiais dėl Lietuvos laisvės visais įmanomais būdais, ir pakvietė atvykti į Pasaulio lietuvių šventę Šiluvoje. Šv. Mišių pabaigoje vysk. J. Ivanauskas pašventino paveikslą ir perdavė atstovams iš įvairių Kanados lietuviškų parapijų. Pašventintas paveikslas su altorėliu keliaus per įvairias Kanados

vietoves ir sugrįš į Lietuvos kankinių šventovę lapkričio 2-ąją, jubiliejaus uždarymo dieną.

Po pamaldų surengtose vaišėse parapijos salėje vyskupas įteikė arkivyskupo Sigitu Tamkevičiaus padėkos raštus tiems, kurie per paskutinį laikotarpį buvo aukoję ar kitaip nusipelnę Kauno arkivyskupijai.

Parengta pagal „Šiluvos žinia išėivijoje“

Renginiai gyvybei puoselėti Šiauliuose

Balandžio 23 d. Šiauliuose prasidėjo pirmieji Pasaulinės gyvybės dienos renginiai. Iš ryto vyko akcija „Šiaulių Alma Mater“. Universitete susibūres katalikiška dvasingumą puoselėjantis klubas *Ad Astra* akademinę bendruomenę pakvietė į „Gyvybės mugę“. Stendus išmarginę gyvybę gerbti akinančiais vaizdais bei žodžiais, studentai demonstravo filmą „Nebylus šauksmas“, platino Lietuvos vyskupų laišką, skirtą Pasaulinės gyvybės dienai, knygų skirtukus, kvietė įsigyti knygelių bei nuotraukų, pritardami gitara giedojo giesmes. Akcija baigėsi po pietų.

Kaip tik tuo metu Šiaulių miesto savivaldybės salėje prasidėjo konferencija „Gyvybės saugumas ankstyvojoje raidoje“. Konferenciją rengė Šiaulių miesto savivaldybės Bendruomenės sveikatos taryba, Šiaulių universiteto Visuomenės sveikatos mokslinis centras, Šiaulių universiteto Socialinės gerovės ir negalės studijų fakulteto Medicinos pagrindų katedra bei Šiaulių apskrities ligoninė. Konferencijai pirmininkavo Medicinos pagrindų katedros docentai: Jūra Vladas Vaitkevičius bei Danė Šlapkauskaitė. Sveikinimo žodį tarė Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis bei Šiaulių miesto savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininkas Igoris Strupeikis. Dainelėmis konferencijos dalyvius pradžiugino dainų dainelės laureatai – Šiaulių miesto darželių „Žirniukas“ bei „Voveraitė“ vaikai. Mažieji nuoširdžiai džiaugėsi Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio dovanotomis „Ro-ko-ko“ giesmių kasetėmis bei maldų knygelėmis.

Konferencijos klausytojai buvo įvairaus amžiaus žmonės, dauguma – studentai. Skaityti pranešimai ypač patraukė aktualumu bei nuoširdumu. Sujaudino gydytojos Liudos Bekerienės pranešimas „Vaiko sveikatos sauga pirmaisiais mėnesiais ir metais“. Įdomių tyrimų medžiagos pateikė ŠU docentė Aldona Vaičienė bei muzikos pedagogės Remigija Baliutienė pranešime „Ankstyvasis (prenatalinis) muzikinis ugdymas“. Vaiko prierašumo trūkumo priežastis bei pasekmes įvardijo ŠU psichologijos katedros dėstytoja Irena Sabienė, skaičiusi pranešimą „Psichologiniai veiksniai reikšmingi vaiko prierašumo formavimuisi“. ŠU medicinos pagrindų katedros docentė Danė Šlapkauskaitė vaizdžiai aiškino genotipo bei fenotipo sampratą. Pasaulinei gyvybės dienai paminėti skirta konferencija rengiama kasmet jau trečią kartą. Šiais metais konferencija išsiskyrė sukurta šilta, jaukia bendradarbiavimo aplinka.

Gegužės 8 d. tradiciškai bus apjuosti Šiaulių gimdymo namai, taip dėkojama visiems gydytojams, priimantiems naujas gyvybes Šiaulių mieste. Renginių organizuoja Šiaulių visuomenės sveikatos ugdymo centras.

-ir-

Marijampolės Palaimintojo Jurgio Matulaičio kuopos bei Regina Saulėnienė iš Alytaus Šv. Pauliaus kuopos.

Iškilmingas ateitininkų įžodžio šv. Mišias aukojo Šv. Vincento Pauliečio parapijos klebonas mons. Juozas Pečiukonis. Įžodžio ceremonijai vadovavęs kun. Marius Rudzinskas per pamokslą ateitininkams trumpai priminė šios organizacijos atskūrimo istoriją bei drąsino naujus narius ryžtingai gyventi jos idealais, siekiant visa atnaujinti Kristuje.

Prieš bendruomeninę maldą Marijampolės vietovės ateitininkų valdybos pirmininkė Aušra Adomavičiūtė perskaitė įžodžio egzaminą, vykusio balandžio 9 d., protokolo išrašą, pakviesdama kiekvieną kandidatą vardu. Po Eucharistijos netoliese esančioje salėje sveikinimo žodį tarė svečiai, padovanodami kiekvienam įžodinininkui naujausią „Ateities“ žurnalą. Kuopos parengė programą, parodė savo kūrybiškumą, dainomis, eilėraščiais, žaidimais bei vaidinimais pristatydamos kiekvieną ateitininkų principą. Šventė baigėsi agape.

-rs-

Paminėta kunigystės sukaktis

Balandžio 20 d. Igliaukos ir Gudelių parapijose paminėta šių paprapijų klebono kun. Sigitu Bitkausko kunigystės penkiolikos metų sukaktis. Šv. Mišias už parapiją bei kleboną Igliaukoje aukojo ir turiningą pamokslą pasakė klebono kurso draugas, jėzuitų naujokyno magistras t. Algimantas Gudaitis SJ. Kun. Sigitui Bitkauskiui įteiktas popiežiaus Benedikto XVI specialus apaštališkasis palaiminimas kunigystės šventimų penkiolikos metų sukakties proga.

Kleboną nuoširdžiai sveikino grupelė buvusių Jonavos parapijiečių, Igliaukos parapijos pastoracinės tarybos, bažnyčios choro atstovai, ministrantai, atskiros šeimos. *Caritas* narės apjuosė jį progine juosta. Būrelis vaikų sugiedojo giesmelę. Gražiais žodžiais su gėlių puokšte kleboną taip pat pasveikino Gudelių parapijiečiai.

-fl-

DVASIA VIENIJA

Šventosios Dvasios Atsiuntimas – Sekminės
Apd 2, 1–11; 1 Kor 12, 3–7. 12–13; Jn 20, 19–23

Mes, krikščionys, ir šiandien dažnai sėdime už užrakintų durų, bijodami ir užsislendę nuo priešiško pasaulio kritikos. Mes linkę užrakinti gyvenimo duris netgi atsilenkančiai mirčiai. Kartais žmonės lengvabūdiškai mano, kad jeigu nekalbės apie mirtį, tai gal ji pamiš, jog jie dar gyvena. Panašiai mintimis slapstomės ir nuo Dievo: stengiamės nekristi jam į akis, kad jis neatkreiptų į mus dėmesio, ko nors nepareikalautų ar neįpareigotų. Tačiau Kristui nėra užrakintų durų. Jis gali visur ateiti. Koks jo atėjimo tikslas – ar išgąsdinti mus, atimti saugumo jausmą, apkrauti neprasmingais darbais? Jis iš tikrųjų nori mums atnešti ramybę ir tikrumą, jog yra gyvas, ir kad mes drauge su juo taip pat gyvensime.

Bažnyčios liturgijoje aštuoni sekmadieniai po Velykų savotiškai įtvirtina Velykų sekmadienio įvykį. Tuo Bažnyčia mums primena, jog pasaulis išgyvena Velykas ir atsinaujina per Velykas. Sekminių iškilmės šį faktą raiškiai pabrėžia. Dievo atsiųstoji Dvasia kuria viską iš naujo ir atnaujina žemės veidą. Tai galima palyginti su pavasarį pražydušios gamtos stebuklu. Pasaulis bus galutinai perkeistas ir atbaigtas tik paskutiniąją dieną laikų pabaigoje. Tuomet išauš amžinoji Velykų diena, kurią mokiniai Naujojoje žemėje švęs su prisikėlusiu Viešpačiu. Jėzaus prisikėlimas turi ne tik žmogiškąją, bet ir kosminę reikšmę.

Jėzus siunčia mokinius į pasaulį taip, kaip jį siuntė Tėvas. Toks siuntimas lydima Šventosios Dvasios dovanos. Kaip ant Jėzaus krikšto metu nužengė Dvasia ir patepė jį kaip Kristų, Dievo pateptąjį, panašiai ta pati Šventoji Dvasia pašventina visus krikštijamuosius ir sutvirtinauosius. Dievo Dvasia mums vadovauja, kai meldžiamės, dirbame, mylime kitus žmones veiklia meile. Jėzus mums atskleidė, jog Dievas nėra vien tolimas pasaulio stebėtojas, kuris tarsi mechanizmas laiduoja gamtos dėsnių veikimą. Jėzus pažada, jog Tėvas rūpinasi pasauliu: „Kas mane myli, laikysis mano žodžio, ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir apsigyvensime.“ Mokinio širdis tampa nuolatine Dievo buveine. Mylinčių mokinių širdyse Dievas ne vien tik būna, jis uždega visą jų gyvenimą, palenkia mokinių širdis, dalyvauja jų meilėje.

Nuostabu, kad Šventoji Dvasia dalyvauja atleidžiant nuodėmes. Šventoji Dvasia nesibodi vargingų žmogaus sielos užkaborių ir kovoja su nuodėme širdies gelmėje. Ji atskleidžia nusidėjėliui jo tikrąją žmogiškąją tapatybę ir pašventina jį savo šventumu. Šventoji

Dvasia pažadina liūdesį, skausmą, atgailą, ji pažadina ir gėdą dėl to, kad per nuodėmę žmogus pats save pažemina, nuskurdina ir nutolsta nuo Dievo. Šventoji Dvasia vėl įžiebta vilties liepsnelę, išliekančią kiekvieniame nusidėjėlyje, ir veda žmogų į Dievo glėbį.

Deja, žmogus bendradarbiauja ne tik su gydančia ir atleidžiančia Šventąja Dvasia, bet ir su griaunančiomis ir tarsi vėžys plintančiomis blogio jėgomis. Siaubingai skamba žodžiai, kuriais Jėzus išpėja apie neatleidžiamas nuodėmes. Tai reiškia, jog žmogiškoji prigimtis yra tiek suskilusi, kad toks išpėjimas yra prasmingas. Kokiam nusidėjėliui gali būti sulaikytas atleidimas? Tokiam, kuris norėtų atleidimo, neatsižadėdamas nuodėmės. Kuris norėtų pasilaikyti neteisėtai įgytą turta, tik apsiraminėti gautu atleidimu. Tokiam, kuris siekia geidulingų pasitenkinimų, tačiau nepaiso kito asmens gėrio, kratosi atsakomybės ir savo veiksmų pasekmių.

Atkreipkime dėmesį į žodžius, kad išvydę Viešpatį „mokiniai nudžiugo“. Dėl Jėzaus nukryžiuavimo išgyvenusiems skausmingą sąmyšį mokiniams staiga vėl grįžta atnaujinta ir sustiprinta viltis. Jėzaus dovanojama Dvasia yra džiaugsmo Dvasia. Džiaugsmo slėpiniu prasideda Evangelija: Marijos giminaitė Elzbieta sušunka iš džiaugsmo, išvydusi atėjusią aplankyti Viešpaties Motiną. Mes taip pat džiaugiamės panašiai kaip džiūgaujama *Magnificat* giesmėje, nes mumyse gimsta tikėjimas.

Apaštalas Paulius laiške Korinto bendruomenei atskleidžia Šventosios Dvasios buvimo apraiškas: Dvasia statydina Bažnyčią, buria tikinčius į Kristų žmones. Tik Šventosios Dvasios paskatinti krikščionys gali nuoširdžiai ir asmeniškai išpažinti: „Jėzus yra Viešpats!“ Nors visi skirtingi, bet vieni kitiems reikalingi, nes yra vieno Kūno nariai. Vienybė ir bendrystė kuriama ne kieno nors vieno iniciatyva siekiant asmeninės naudos, bet paklūstant Šventajai Dvasiai ir siekiant Kristaus garbės.

Apaštalų darbų knygoje aprašytas Šventosios Dvasios atsiuntimo epizodas kontrasto principu gretinamas su Pradžios knygoje perteikta Babelio bokšto statybos istorija. Bažnyčia, priešingai negu Babelio bokštas, iš tikrųjų siekia dangų, nes jos tikrasis statytojas yra Dievas. Babelio statytojams sumaišyta kalba trukdė susikalbėti, o ant apaštalų nusileidę ugnies liežuviai skelbia žmonių giminės vienybę: visi vieni kitus supranta ir tampa artimi. Pati Šventoji Dvasia mus moko naujos meilės kalbos.

Jonas Paulius II savo enciklikoje apie Šventąją Dvasią *Dominum et vivificantem* (41) šį Šventosios Dvasios nužengimo epizodą sieja ir su Kryžiaus slėpiniu. Jis rašo:

„Senajame Testamente dažnai kalbama apie „ugnį iš dangaus“, sudeginančią žmonių aukojamas atnašas. Pagal analogiją galima sakyti, kad ir Šventoji Dvasia yra „ugnis iš dangaus“, deganti Kryžiaus slėpinio gelmėse. <...> Kaip Meilė ir Dovana, Šventoji Dvasia tam tikra prasme nužengia į pačią šerdį aukos, paaukotos ant Kryžiaus.

Remdamiesi bibline tradicija, galime sakyti, kad Šventoji Dvasia priima šią auką meilės ugnimi, sujungiančia Sūnų su Tėvu Trejybės bendrystėje. O kadangi Kryžiaus auka yra paties Kristaus aktas, šioje aukoje jis irgi „gauna“ Šventąją Dvasią. Jis gauna taip, kad paskui kartu su Dievu Tėvu gali ją „duoti“ apaštalams, Bažnyčiai, visai žmonijai.“

TREJYBĖS PĖDSAKAI

Švenčiausioji Trejybė (A)

Iš 34, 4–6. 8–9; 1 Kor 13, 11–13; Jn 3, 16–18

Šventasis Tomas Akvinitis, rašydamas apie Švenčiausiąją Trejybę, dažnai pabrėždavo, kad visame pasaulyje atsispindi Trejybės pėdsakai, o žmogus yra jos atvaizdas. Į šią giliausiąją Tiesą gali nuvesti tik meilės kelias: pasiryžimas kurti ryšį su kitu žmogumi, apsisprendimas atsiverti ir pasitikėti. Kad suprantamai kalbėtume pasauliui apie Trivienį Dievą, turime patikimai mylėti. Norint savyje atskleisti Dievo paveikslą, reikia ne bėgti nuo savęs, bet išmokti priimti pirmiausia save, kad galėtume priimti kitą. Kitas raktas į Švenčiausiosios Trejybės slėpinį yra garbinimo malda. Trejybę pagarbiname darydami Kryžiaus ženklą, meldamiesi *Garbė Dievui* malda. Dažniau malda ko nors prašome. Prašymo nuostata taikliai atspindi mūsų žmogiškąją tikrovę: esame silpni, nuodėmingi, nuolat reikalingi Dievo pagalbos. Šios dienos išskilmė mus ragina neapsiriboti prašymu, bet taip pat visa širdimi dėkoti, garbinti ir šlovinti. Šlovinkime – nors iki galo protu nesuvokiamą – mums apsisireiškusią Švenčiausiąją Trejybę.

Evangelijos eilutės įtaigiai apibendrina džiugią žinią: Dievas myli pasaulį. Visi argumentai, kuriais bandoma paneigti ar suabejoti Dievo meile, yra niekiniai. Dievas myli žmones ne šiaip sau, ne truputėlį. Dievas myli žmones ne dėl jų gerumo, o nepaisydamas jų nuodėmių. Dievas myli žmones taip stipriai, kad atidavė už juos savo Sūnų. Tai yra neapgaunantis ir neatremiamas Dievo meilės žmonėms įrodymas: Tėvas paaukokojo mylimąjį Sūnų už žmones, o Sūnus klusniai įgyvendino šią auką. Nė vienas žmogus neskirtas pražūčiai. Kiekvienas gali būti išgelbėtas. Reikalaujama tik tikėti, dėkingai ir su pasitikėjimu priimti Tėvo meilę. Kodėl Švenčiausiosios Trejybės išskilmės metu skaitoma ši Evangelijos ištrauka? Juk čia kalbama apie Tėvą ir Sūnų, o Šventosios Dvasios veikimas tiesiogiai neminimas. Šventoji Dvasia taip pat apreiškiamą atskleidžiant Dievo meilę. Tai, ką Tėvas ir Sūnus aukodamiesi daro žmonijos labui, vyksta Šventojame Dvasioje. Šventosios Dvasios veikimas retai

atskleidžiamas palyginimais. Daugiausia jis lieka paslėptas. Šios Evangelijos ištraukos parinkimas rodo, jog švenčiant Švč. Trejybės išskilmę pirmiausia siekiama ne protu suprasti mums sunkiai suvokiamą vidinę Dievo sandarą. Svarbiausia tai, kad švenčiame Trivienio Dievo didžiuosius mums skirtus išganymo darbus. Dievo būti stengiamės suvokti iš jo veiksmų, pradedant nuo kūrimo darbo ir pabaigiant žmonijos išganymo darbu. Mes skelbiame mokymą apie išganantį Trivienį Dievą. Tampa aišku, kokį tikslą turėdamas Dievas siunčia savo Sūnų. Jis turi gelbėti pasaulį, o ne teisti jį. Tai taip pat džiugi žinia. Taip atskleidžiamas Jėzaus skelbimo ir visos jo misijos tikslas. Jėzus siųstas ne pasmerkti žmonijos – visa žmonija turi būti išgelbėta per jį: ne be jo ir ne šalia jo. Jėzus lieka nepakeičiamas išganymo tarpininkas. Dievas nepalieka pasaulio pražūties likimui.

Kokia krikščionių misija? Mūsų tikslas negali būti kitoks negu Dievo: mums skirta ne teisti pasaulį, bet jį gelbėti. Nesibaimindami ir nenuilsdami skelbiame gelbintį Dievo žodį. Mes rūpinamės visų žmonių likimu, nes visiems gresia pavojus. Dievo akivaizdoje malda užtariame visus žmones, nė vieno neaplenkdami. Norime skelbti, kad atėjo išganymo laikas, laiko pilnatvė, paskutinis Dievo meilės pasiūlymas. Tačiau teismas ateina net ir Dievui to nesiekiant. Patys žmonės nori sau teismo ir patys teisą save. Kiekvienas savo veiksmais ar nepadarytais darbais rašo sau nuosprendį. Kas nepriima išganymo, tas lieka pasmerktas. Tai rimtas gyvenimo iššūkis: kiekvienam tenka asmeninė atsakomybė už savo gyvenimą, neįmanoma, kad būtų atsakingas kitas. Galima teisintis bloga aplinka ar nepakankamu išsilavinimu, tačiau ir tokie atveju lieka galimybė laisvai apsispręsti tikėti.

Dar kartą džiugi žinia: kas tiki, nebus nuteistas. Čia turimas omenyje ne toks tikėjimas, kuris išsirinktinais sulipdomas iš man patinkamų dalykų, bet tikėjimas Dievo Mesiju, Dievo Sūnumi. Tikėti į jį reiškia jo laikytis, ant jo statydinti gyvenimą, visą žmogiškąją egzistenciją. Kas taip tiki, neturi ko bijoti. Kristus nenuvils tokio žmogaus. Taigi yra tik viena galimybė išvengti teismo – būtent gyvai tikėti.

Sukrečianti žinia: kas netiki, jau yra nuteistas. Teismas, kuriuo tas žmogus netikėjo arba kurį įsivaizdavo esant kažkur labai toli, yra jau įvykęs. Dievas jau apsvarstė jo bylą. Tik nuosprendžio vykdymas dar atidėtas. Šio teismo sprendimas teisiškai galioja, tačiau yra lygtinai atidėtas. Nė vienas žmogus nežino, kuriam laikotarpiui atidėtas sprendimas. Gal ir vienai dienai. Kas suvokia šią tiesą, visomis jėgomis siekia atsiversti. Tik taip žmogus gali panaikinti aną nuosprendį.

Netikėjimas toks lemtingas yra todėl, kad neprisileidžia Dievo pagalbos. Ką dar gali padaryti Dievas dėl žmogaus? Jis pasiuntė žmonėms savo vienatinį Sūnų. Kas netiki išganinga Sūnaus meile, tam niekas nebegali padėti. Dievas negali ir nenori išradinėti kažkokių atskirų išganymo kelių, kurie bet kuriuo atveju būtų menkesni už jo Sūnaus kelią.

Benedikto XVI kelionė į JAV

(KAP, KAI) Balandžio 15–20 d. popiežius Benediktas XVI lankėsi JAV – tai buvo aštuntoji popiežiaus užsienio kelionė. Šešias dienas trukusi apaštališkoji kelionė devizu „Kristus – mūsų viltis“ buvo pirmiausia sielovadinio pobūdžio ir tapo „Bažnyčios JAV atsinaujinimo bei vilties šaltiniu“. Benediktas XVI pasirodė labai reiklus Amerikos Bažnyčiai. Jis ragino katalikus nuosekliai laikytis tikėjimo ir kritika-vo dėl to, kad dažnai iš tikėjimo visumos dalykai priimami pasirinktinai. Kelionės komentatoriai pabrėžė, jog savo kelionės metu popiežius net penkis kartus kalbėjo apie seksualinio piktnaudžiavimo skandalus, kuriuose dalyvavo dvasininkai. Benediktas XVI kaip joks kitas popiežius tiesiogiai kalbėjo

apie tamsiąsias Bažnyčios puses, turėdamas omenyje tiek JAV, tiek visuotinę Bažnyčią. Popiežius sakė, kad seksualinis nepilnamečių išnaudojimas užtraukia gėdą, tačiau drauge išreiškė viltį, jog ši krizė galiausiai padės atnaujinti Bažnyčią. Benediktas XVI kvietė amerikiečių katalikus atnaujinti savo tikėjimą, skaidriai ir pagarbiai jį liudyti tolydžio augančių sekularizacijos grėsmių akivaizdoje. Apaštališkosios kelionės metu Benediktas XVI susitiko su JAV prezidentu, aukojo dvejus Mišias, kuriose dalyvavo tūkstantinės tikinčiųjų minios, kalbėjo JTO forume, susitiko su dvasininkija, jaunimu, dalyvavo ekumeninėse pamaldose ir tarpreliginiame susitikime, taip pat Niujorke aplankė teroristinių atakų vietą *Ground Zero*. Šios kelionės metu Šventasis Tėvas minėjo du jubiliejus: balandžio 16-ąją – savo aštuoniasdešimt pirmąjį gimtadienį, o balandžio 19-ąją trečiąsias išrinkimo popiežiumi metines. Amerikiečiai priėmė popiežių entuziastingai, kaip ir jo pirmtaką.

Beprecedentis susitikimas

Balandžio 15 d. Benediktas XVI atskrido į Andrews oro pajėgų bazę *Alitalia* kompanijos lėktuvu su užrašu „Shepherd One“ (Vyriausiasis Ganytojas). Jį pasitiko prezidentas George'as W. Bushas su žmona Laura ir dukra Jenny. Neformalioje susitikimo ceremonijoje dalyvavo taip pat JAV Bažnyčios hierarchai ir politikai. Susitikimo ceremonija buvo beprecedentė todėl, kad JAV protokolas nenumato, kad prezidentas sveikintų užsienio svečius oro uoste.

Oficiali susitikimo ceremonija vyko balandžio 16 d. prie Baltųjų rūmų, kur susirinko 12 tūkstančių svečių ir Vašingtono gyventojų. Popiežiaus garbei pasigirdo dvidešimt viena patrankų salvė. Benediktas XVI sakė atvykęs į Jungtines Valstijas „kaip bičiulis ir Evangelijos skelbėjas, labai gerbiantis pliuralistinę

visuomenę“. Jis citavo Jono Pauliaus II encikliką *Centesimus annus*: „Pasaulyje be tiesos laisvė netenka savo turinio, o demokratija be vertybių gali prarasti savo sielą.“ Popiežius priminė apie kelių JAV vyskupijų minimus jubiliejus, drauge pabrėžė esąs visų amerikiečių svečias. Pasak Benedikto XVI, politiniai ir visuomeniniai JAV gyvenimo principai „glaudžiai susiję su moraline tvarka, grindžiama Dievo Kūrėjo viešpatavimu“. Jis taip pat atkreipė dėmesį, jog laisvė yra kas kart naujas iššūkis, tenkantis kiekvienai kartai. Laisvė – ne tik dovana, bet ir asmeninės atsakomybės raginimas.

Susibūrę žmonės keletą kartų spontaniškai popiežiui užgiedojo „Happy Birthday“, sveikindami aštuoniasdešimt pirmojo gimtadienio proga. Amerikos prezidentas savo kalboje taip pat užsiminė apie popiežiaus gimtadienį. Jis sakė: „Nūtarei praleisti gimtadienį Jungtinėse Valstijose. Tokią dieną paprastai praleidžiame su artimaisiais ir bičiuliais. Džiaugiamės, kad šiandien esi su mumis.“ Prezidentas Bushas pabrėžė, jog Jungtinės Valstijos yra naujoviška ir dinamiškai besivystanti, o drauge ir religinga šalis, kurioje įvairios religijos ir pasaulėžiūros darniai gyvena tarpusavyje. Prezidentas Bushas sakė, kad amerikiečiai atvira širdimi laukia popiežiaus atnešamos vilties žinios, taip pat žinios, jog kiekviena gyvybė yra šventa. Po šių žodžių prie Baltųjų rūmų susirinkusi minia prapliupo ovacijomis. Po Viešpaties maldos, kurią giedojo žymi dainininkė Kathleen Battle, karinis choras giedojo „Sajungos giesmę“.

Po to popiežius ir prezidentas nuėjo į Ovalinį kabinetą, kur kalbėjosi apie 45 minutes. Šio privataus susitikimo pagrindinės pokalbio temos, pasak Baltųjų rūmų ir Vatikano spaudos pranešimų, buvo rūpestis dėl žmogiškojo orumo,

gyvybės gynimo, santuokos ir šeimos, būsimųjų kartų auklėjimo, žmogaus teisių ir religijos laisvės, kova su terorizmu. Taip pat kalbėta apie situaciją Irake ir kitose Artimųjų Rytų šalyse. Kalbant apie Lotynų Ameriką, aptarta ir migracijos politika.

Baltuosiuose rūmuose popiežius ir prezidento šeima drauge sukalbėjo maldą. Popiežiui taip pat buvo įteikta nelaukta dovana – gimtadienio tortas. Išėjęs iš prezidento rezidencijos Benediktas XVI netikėtai priėjo prie tikinčiųjų minios, kalbėjosi su žmonėmis ir dalijo jiems rožinius.

Po pietų nunciatūroje popiežius susitiko su didžiausių katalikų karitatyvinių ir auklėjamųjų organizacijų atstovais. Jaunuoliai popiežiui įteikė gimtadienio dovaną – 1,7 mln. savanoriško darbo valandų auklėjimo įstaigose. Beje, popiežiaus gimimo dienos proga Vašingtono arkivyskupija surinko apie 100 tonų maisto, kuris buvo išdalytas vargšų maitinimo punktuose.

Vakare popiežius atvyko į nacionalinę amerikiečių šventovę – Vašingtono Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo baziliką susitikti su JAV vyskupais. Šventąjį Tėvą sveikinęs JAV vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Francis George OMI pabrėžė, jog Petro įpėdinio vizitas drąsina vyskopus, kunigus, diakonus, pašvęstojo gyvenimo žmones ir visus tikinčiuosius. Kardinolas taip pat priminė nepilnamečių seksualinio išnaudojimo baisią nuodėmę. Jis taip pat atkreipė dėmesį į JAV visuomenėje vykstančius debatus, kuriais po 2001 m. teroro atakų iš naujo svarstomi laisvės ir saugumo klausimai.

Po Vakarinės liturgijos Benediktas XVI savo kalboje analizavo Amerikos katalikų dvasinę būklę. Jis išpėjo apie sekuliarizmo ir reliatyvizmo pavojų, taip pat apgai-

lestavo dėl seksualinio piktnaudžiavimo atveju. Susitikimas su vyskupais vyko nuoširdaus bendravimo atmosferoje, jo pabaigoje hierarchai gimtadienio proga sugiedojo popiežiui „Happy Birthday“.

Mišios *Nationals* stadione

Ketvirtadienį, balandžio 17-ąją, popiežius aukėjo Mišias Vašingtono „Nationals“ beisbolo klubo stadione. Mišiose dalyvavo 46 tūkst. tikinčiųjų, dar apie 100 tūkst. negalėjo dalyvauti dėl riboto vietų skaičiaus stadione. Liturgijoje koncelebravo apie 250 vyskupų ir 1300 kunigų. Homilijoje (ją popiežius sakė anglų ir ispanų kalbomis) jis išskėlė atvykėlių iš Lotynų Amerikos indėlių į JAV Bažnyčią. Benediktas XVI ragino amerikiečius atnaujinti savo tikėjimą ir atsakomybę už Bažnyčią. Jis dar kartą su skausmu kalbėjo apie nepilnamečių seksualinio išnaudojimo atvejus. Popiežius vadino amerikiečius vilties tauta ir ragino tikinčiuosius būti gyvais Evangelijos skelbėjais. Šventasis Tėvas taip pat kalbėjo apie susirūpinimą keliančią visuomenės pagrindų krizę, kai didėja susvetimėjimas, daugėja smurto ir silpsta moralės nuovoka. Paminėjęs vilties ženklus Bažnyčioje, popiežius joje taip pat išvelgė susiskaldymo bei poliarizacijos apraiškų, kai daugelis pakrikštytųjų gyvena priešingai Evangelijos tiesai. Mišios Vašingtone buvo drauge jubiliejinis paminėjimas: prieš 200 metų šiaurės rytų Amerikoje įsteigtos pirmos katalikų vyskupijos. Tuzinas chorų ir 570 giesmininkų į liturgiją įpynę įvairių stilių muziką, nuo spiričiuelių iki grigališkojo choralo. Maldavimai išsakyti taip pat tagalog (filipiniečių), vietnamiečių, korėjiečių kalbomis. Popiežius rankos paspaudimu padėjo tenorui Placido Domingo, komunijos metu giedojusiam *Panis angelicus*.

Po Mišių Benediktas XVI palaimino Kalifornijoje statomos Šv. Tomo

Akviniečio kolegijos koplyčios kertinį akmenį, taip pat Arlingtone statomo Jono Pauliaus II licėjaus kertinį akmenį ir tabernakulį. Iš stadiono pro tikinčiųjų minią Šventasis Tėvas išėjo pėsčias ir spaudė daugeliui žmonių rankas.

Tą pačią dieną Amerikos katalikų universitete Benediktas XVI susitiko su 600 katalikų švietimo bei ugdymo įstaigų darbuotojų. Popiežius priminė, jog katalikiškasis auklėjimas sudaro Bažnyčios misijos – „tiesos diakonijos“ – integralią dalį. Jis taip pat kalbėjo apie katalikiškųjų auklėjimo institucijų specifiką ir jų indėlį į visuomenės gerį. Priešais universiteto pastatą Benediktą XVI entuziastingai sutiko 4 tūkst. Vašingtono universiteto studentų ir delegatų iš visos šalies.

Po to Vašingtono Jono Pauliaus II kultūros centre vyko susitikimas su įvairių religijų atstovais. Susitikime dalyvavo daugiau kaip 150 asmenų: judaizmo, islamo, budizmo, džainizmo, induizmo atstovų. Religijų atstovai aukėjo popiežiui dovanas, simboliškai reiškiančias taikos idėją. Popiežius ragino dėti pastangas ir vesti dialogą dabartinių ir būsimųjų kartų labui. Jis sakė, kad šiuolaikinis pasaulis nori bendro įvairių religijų liudijimo ir pagarbos etninėms vertybėms. Benediktas XVI ragino žvelgti į dialogą ne tik kaip į tarpusavyo supratimo priemonę, bet ir kaip į visai visuomenei tarnavimo būdą.

Po to Benediktas XVI dar atskirai susitiko su trimis dešimtims judėjų atstovų, kiekvieną jų asmeniškai pasveikino artėjančios Pesacho šventės proga. Įteiktame laiške popiežius sveikino JAV ir viso pasaulio žydų bendruomenę, besirengiančią švęsti Velykas. Laiške Benediktas XVI patvirtino, kad Bažnyčia jokiū būdu nenusigrežia nuo Vatikano II Susirinkimo deklaracijos *Nostra aetate* linijos, kuria įsipareigoja tęsti dialogą su žydais.

Susitikimas su pedofilijos aukomis

Priešpaskutinę buvimo Vašingtone dieną popiežius apaštališkojoje nunciatūroje priėmė šešis asmenis, moteris ir vyrus, tapusius kunigų seksualinio išnaudojimo aukomis. Grupę lydėjo Bostono arkivyskupas kardinolas Seanas O'Malley. Pasak Vatikano spaudos atstovo kun. F. Lombardi, susitikime kai kurie asmenys verkė. Kiekvienas turėjo galimybę asmeniškai pasikalbėti su popiežiumi. Visi drauge su popiežiumi meldėsi nunciatūros koplyčioje. Kardinolas S. O'Malley įteikė Šventajam Tėvui sąrašą, apimančią per tūkstantį kunigų seksualinio išnaudojimo aukų vardų, kad popiežius galėtų maldoje juos prisiminti. Beje, apie dvasininkų seksualinio piktnaudžiavimo atvejus popiežius kalbėjo dar skrydžio į JAV metu lėktuve surengtoje spaudos konferencijoje.

Benediktas XVI Jungtinėse Tautose

Balandžio 18 d. po Mišių apaštališkojoje nunciatūroje popiežius išvyko į Niujorką. Iš tarptautinio J. F. Kennedy oro uosto jis malūnsparniu atskraidintas į Manhattaną, po to automobiliu nuvyko į JT būstinę. Benediktas XVI kalbėjo Jungtinių Tautų visuotinėje asamblėjoje – tai buvo ketvirtoji Katalikų Bažnyčios vadovo kalba šiame JT forume. Benediktą XVI plovimais pasitiko apie 3 tūkst. JT diplomatų. Šventojo Tėvo kalbos šerdis buvo žmogaus teisės. Priešingai, negu daugelis tikėjosi, valandą trukusioje kalboje popiežius neminėjo konkrečių krizių regionų. Jis išdėstė žmonijos taikaus sambūvio principus ir nurodė ateities gaires. Pasak jo, žmogaus teisių puoselėjimas yra veiksmingiausia strategija, kuria galima panaikinti nelygybę tarp valstybių ir socialinių grupių, taip pat sustiprinti saugumą. Kalbėdamas apie Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60-ąsias metines popiežius atkreipė dėmesį, jog šis dokumentas išreiškia įvairių kultū-

rinių bei religinių tradicijų bendrumą. Pačios žmogaus teisės sudaro „bendrą kalbą“ ir etinių tarptautinių santykių pagrindą. Popiežius kvietė JT remti tarpreliginių dialogą panašiai kaip yra remiamas dialogas kitose žmonių veiklos srityse. Prieš palikdamas JT pastatą popiežius klausėsi koncerto, kurį parengė vaikų choras su orkestru iš Irako. Benediktas XVI taip pat aplankė 1952 m. JT įsteigtą tarpkonfesinį meditacijai skirtą „Tylos kambarį“. JT aukso knygoje popiežius įrašė pranašo Izaijo sakinį: „Taika – teismo vaisius.“ Šią mintį savo kalbos pabaigoje Šventasis Tėvas pasakė šešiomis oficialiomis JT kalbomis: anglų, prancūzų, ispanų, arabų, kinų ir rusų.

Apsilankymas sinagogoje

Penktadienį popietį Benediktas XVI lankėsi Park East sinagogoje rytiniame Manhattane (tai viena reikšmingiausių Niujorko judėjų bendruomenių). Tai buvo trečias kartas istorijoje, kai popiežius lankėsi judėjų maldos namuose (prieš tai 2005 m. Benediktas XVI lankėsi Kelno sinagogoje, o Jonas Paulius II 1986 m. – didžiojoje Romos sinagogoje). Benediktas XVI, pasveikinęs bendruomenę *Šalom* linkėjimu, sakė galvojantis apie tai, kad „Jėzus nuo vaikystės klausė Rašto žodžių ir meldėsi panašioje vietoje kaip ši“. Popiežius skatino ir toliau „tiesti draugystės tiltus“ tarp įvairių etinių bei religinių grupių. Popiežių sveikino sinagogos kantoriai, giedoję Toros fragmentą apie Dievo sandorą su žmogumi.

Penktadienio pavakare Niujorko Šv. Juozapo bažnyčioje popiežius susitiko su 250 įvairių krikščioniškųjų bažnyčių atstovų. Ekumeniniame susitikime dalyvavo taip pat kelios dešimtys Katalikų Bažnyčios atstovų, ypač aktyviai įsitraukusių į ekumeninį dialogą. Savo kalboje Benediktas XVI pabrėžė maldos vaidmenį ekumeniniame susitikime. Popiežius sakė, kad dabartinei

kultūrai gresia paplitusi sekuliarizmo ideologija, skatinanti ir krikščionis numenkinti religijos vaidmenį. Jis ragino krikščionis drąsiai liudyti Evangeliją, tai šiuo metu reikalingiau negu bet kada praeityje.

Šv. Juozapo bažnyčia susitikimui buvo parinkta siekiant pagerbti iš Vokietijos kilusį popiežių: 19 a. įkurta parapija ilgai tarnavo vokiškai kalbantiems regiono katalikams.

Šv. Patriko katedroje

Šeštadienio rytą Benediktas XVI aukojo Mišias Niujorko Šv. Patriko katedroje. Liturgijoje dalyvavo apie 3 tūkstančiai diakonų, kunigų, seserų ir brolių vienuolių iš visų JAV. Kalbėdamas kunigams bei vienuoliams popiežius dar kartą prabilo apie seksualinį piktnaudžiavimą. Jis išreiškė viltį, jog dalykas, nulėmęs dideles Bažnyčios kančias, galiausiai padės ją nuskaistinti. Benediktas XVI sakė, jog daugeliui žmonių Bažnyčia atrodo pernelyg legalistinė ir institucinė tikrovė, todėl svarbus iššūkis yra perteikti iš tikėjimo ir meilės patyrimo kylantį džiaugsmą. Popiežius palygino Bažnyčios tikrovę su vitražu, kurio grožis matomas tik iš vidaus. Jis apgailestavo, jog trokštančiam dvasingumo pasauliui nėra lengva įžengti į Bažnyčios slėpinio vidų.

Susitikimas su jaunimu

Niujorko priemiestyje Yonkers esančioje Šv. Juozapo seminarijoje vyko Benedikto XVI susitikimas su jaunimu, kuriame dalyvavo 25 tūkst. jaunuolių iš visų JAV, tarp jų 5 tūkst. klierikų. Seminarijos parko teritorijoje susibūręs amerikiečių jaunimas entuziastingai sutiko popiežių. Į programą įsiterpdavo spontaniškos giesmės bei džiūgavimas. Jaunuoliai įteikė popiežiumi įvairiarūšių duonos kepalėlių, vaizdavusių Amerikos kultūrų ir tradicijų įvairovę. 1891 m. įkurta Šv. Juozapo seminarija ilgai

buvo didžiausia kunigų seminarija pasaulyje.

Susitikimo su jaunimu metu popiežius kalbėjo apie manipuliavimą tiesa ir netinkamai suprantamos laisvės grėsmę. Jis prisiminė savo jaunystę niūraus hitlerinio režimo metais ir išpėjo, jog taip pat mūsų laikais blogis išlaiko savo naikinamą galią. Kreipdamasis į klierikus Benediktas XVI sakė, jog tikintieji laukia, kad jie bus šventi kunigai, žadinantys žmonių troškimą gilinti tikėjimą. Popiežius taip pat ragino atmesti karjerizmo pagundas. Šv. Juozapo seminarijos koplyčioje popiežius susitiko su keliomis dešimtimis neįgalių vaikų bei jaunuolių. Daugelis iš jų sėdėjo invalido vežimėliuose. Popiežius trumpoje kalboje pripažino, jog kartais sunku rasti priežastį, dėl kurios mus paliečia kančia, tačiau tikėjimas padeda išgyventi šį patyrimą. Popiežius prašė neįgaliųjų melstis jo intencija.

Ground Zero

Paskutinę vizito dieną Benediktas XVI lankėsi 2001 m. rugsėjo 11-osios teroro išpuolių vietoje *Ground Zero*. Tai buvo vienas iš labiausiai jaudinančių popiežiaus kelionės momentų. Popiežius tyloje suklypo ir meldėsi toje vietoje, kur stovėjo šiaurinis Pasaulio prekybos centro dangoraižis. Jis uždegė žvakę ir kalbėjo malda: „Taikos Dieve, duok savo ramybę kupinam smurto pasauliui: ramybę visų žmonių širdyse ir taiką tarp žemės tautų. Atvesk į savo meilės kelią tuos, kurių širdis ir protą apnuodijo neapykanta.“ Po to Šventasis Tėvas kalbėjo su gelbėjimo komandų atstovais, tarp jų Niujorko gaisrininkais ir policininkais, išlikusių PPC darbuotojų grupė, taip pat teroristinės atakos aukų šeimų nariais.

Mišios Yankee stadione

Balandžio 20 d. Niujorko *Yankee* beisbolo stadione aukotos Mišios buvo

baigiamoji apaštališkosios kelionės programos dalis. Šis stadionas yra žymiausias JAV sporto kompleksas, o nuo 1950 m. jame organizuojami ir religiniai renginiai. Čia Mišias aukoto popiežiai Paulius VI ir Jonas Paulius II. Popiežiaus Benedikto XVI aukotose Mišiose dalyvavo apie 60 tūkst. žmonių, norėjusių dalyvauti buvo keleriopai daugiau. Išskilėse dalyvavo taip pat delegacijos iš Bostono, Louisvillio, Niujorko ir Filadelfijos vyskupijų, minėjusių 200 metų įkūrimo sukaktį, minėta taip pat Baltimorės arkivyskupijos rango suteikimo 200 m. sukaktis. Iki atvykstant popiežiui stadione vyko parengiamasis „Vilties koncertas“. Mišių liturgija švesta anglų ir ispanų kalbomis. Drauge su Benediktu XVI koncelebravo Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Tarcisio Bertone ir Niujorko arkivyskupas kardinolas Edwardas Eganas.

Popiežius savo pamoksle ragino JAV katalikus angažuotis politiniame ir visuomeniniame šalies gyvenime, įveikti atotrūkį tarp gyvenimo ir tikėjimo, taip pat atmesti nederamą tikėjimo ir politinio gyvenimo dvilypumą. Popiežius pastebėjo, jog JAV, religijos laisvės žemėje, katalikai ne tik laisvai galėjo praktikuoti savo tikėjimą, bet ir visapusiškai dalyvauti pilietiniame gyvenime. Popiežius taip pat viena-prasmiškai pareiškė palaikąs Amerikos gyvybės gynimo judėjimus.

Popiežiaus išlydėjimo ceremonijoje J. F. Kennedy oro uoste dalyvavo apie 3 tūkst. kvietinių svečių. Atsisveikinimo kalboje viceprezidentas Dickas Cheney'is išreiškė pagarbą Benediktui XVI, „taikos, teisingumo ir laisvės pasiuntiniui“. Atsisveikinimo žodyje popiežius akcentavo lankymąsi JT būstinėje ir ragino geros valios žmones nenustoti stengtis puoselėti teisingumą ir taikų žmonių sambūvį. Popiežius baigė savo kalbą palinkėjimu: „Tegu Dievas laimina Ameriką.“

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / kun. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / mons. Arūnas Poniškaitis
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Saulius Stumbras / Klaipėda
Laima Žimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
Faksas (37) 323 853
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2008, „Bažnyčios žinios“